

FOREBYYG

GLADSAXE
**FOREBYGGELSE
I FÆLLESSKAB**

Inspiration til
det forebyggende arbejde
i boligområder

FÆLLES

SKAB

GLADSAXE

BALLERUP
KOMMUNE

Herlev
Kommune

POLITI

FOREBYGGELSE I FÆLLESSKAB

Inspirationskatalog

Dette inspirationskatalog er målrettet aktører, som arbejder med forebyggelse i boligområder. Publikationen skal fungere som inspiration til at styrke det lokale arbejde med opbygning af sammenhængskraft i boligområder.

Kataloget er til inspiration for boligforeninger, kommuner og politi, som skal arbejde civilsamfundsinddragende i forebyggelsesarbejdet mod kriminalitet og ekstremisme, og med at opbygge robusthed i lokalsamfund. Kataloget er udarbejdet i projektet Forebyggelse i fællesskab i samarbejde mellem Gladsaxe, Ballerup og Herlev Kommune og Københavns Vestegns Politi. I kataloget er beskrevet de metoder og indsatser, som er afprøvet i praksis og som forhåbentlig kan tjene til inspiration andre steder.

Inspirationskataloget er som en del af projektet Forebyggelse i fællesskab støttet af puljen 'Udvikling af forebyggende indsats mod rekruttering til ekstremistiske miljøer i udsatte boligområder' fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Publikationen er udarbejdet af:

Jeanette Vamdrup Jacobsen, SSP-konsulent, Gladsaxe Kommune

Christine Bille, Leder af sociale og bystrategiske indsatser, Fællesdriften / Vores HG

Nikolaj Møller Thomsen, Tværgående studentermedhjælp i projektet, Gladsaxe Kommune

Mohamad L. L. Saleh, SSP-konsulent, Ballerup Kommune

Linda Liebst Nielsen, Tryghedskonsulent, Herlev Kommune

Søren Rye, vicepolitiinspektør, Københavns Vestegns Politi

Billederne på side 6, 14, 18, 26, 32, 40, 44, 47, 48 og 63 er taget af unge fra Høje Gladsaxe som en del af indsatsen med Turning Tables Danmark. De øvrige billeder er taget af aktørerne i projektet.

Oplag: 500

Trykt på Svanemærket papir

December 2021

GLADSAXE

BALLERUP
KOMMUNE

Herlev
Kommune

POLITI

INDHOLD

Forebyggelse i fællesskab introduktion	7
Inspiration til at arbejde med civilsamfundsinddragelse	8
Forebyggelse i fællesskab	10
Forebyggelsesmodellen	15
Kortlægning af ressourcer og udfordringer	18
Analyse	24
Overblik over indsatser	27
Indsats 1: Beboermøde om tryghed	30
Indsats 2: Fædregruppe	34
Indsats 3: Medborgerskabsseminar	36
Indsats 4: Temadage vedrørende negativ social kontrol	40
Indsats 5: Samarbejde med ejendomsmestre og ejendomsfunktionærer	44
Indsats 6: Dialogråd	46
Indsats 7: Turning Tables Danmark	49
Indsats 8: Tryghedsvandring	54
Indsats 9: Skattejagt	60
Indsats 10: Opgangsmøder	62
Indsats 11: Feedback	64

INTRODUKTION

FOREBYGGELSE I FÆLLESSKAB

Som en del af Bandepartnerskabet mellem Københavns Vestegns Politi samt Herlev, Ballerup og Gladsaxe Kommune, er der nedsat en arbejdsgruppe, der har til formål at skabe ny viden om, hvordan politiet og de tre kommuner kan styrke deres inddragelse af civilsamfundet og derigennem skabe et trygt lokalsamfund.

I det større billede skal arbejdsgruppen bidrage til at udvikle den forebyggende indsats mod rekruttering til ekstremistiske og kriminelle miljøer i kommunernes udsatte boligområder. Dette katalog er målrettet aktører, der ønsker at finde inspiration i de tiltag, arbejdsgruppen har iværksat.

L Bandepartnerskabet er et tværkommunalt samarbejde mellem Københavns Vestegns politi, Herlev, Ballerup og Gladsaxe Kommune. Partnerskabet blev stiftet i 2013 grundet en række udfordringer med bandekriminalitet på tværs af kommunegrænserne. Formålet med partnerskabet er at begrænse tilgangen til bandemiljøer, forebygge radikalisering og ekstremisme, samt øge trygheden blandt borgerne, særligt i kommunernes mest udsatte boligområder. Der har i partnerskabets arbejde været særligt fokus på opkvalificering af fagpersonale, samt metode- og vidensudvikling.

INSPIRATION TIL AT ARBEJDE MED CIVILSAMFUNDSINDDRAGELSE

Vi har i udarbejdelsen af kommissoriet for Bandepartnerskabet været inspireret af de gode erfaringer, der er med at arbejde civilsamfundsinddragende og skabe robuste lokalsamfund. To stærke eksempler på dette er projekterne *Herlev passer på Herlev* samt *Tryghed i Avedøre Stationsby*. Ved at tage udgangspunkt i de erfaringer, som allerede er gjort, behøver vi ikke starte forfra med indsatser hver gang.

EKSEMPEL 1:

HERLEV PASSER PÅ HERLEV

Herlev passer på Herlev er et samarbejde mellem Herlev Kommune, Københavns Vestegns Politi og civilsamfundet. Indsatsen startede op i efteråret 2016 ud fra et ønske om at arbejde hen imod, at Herlev er en tryk by at bo og leve i. Yderligere var ønsket at etablere et endnu tættere samarbejde med Vestegnens Politi. Udgangspunktet var et ønske om at igangsætte en række indsatser med fokus på tryghed, hvor civilsamfundsinddragelse skulle spille en afgørende rolle. Dette med en erkendelse af, at hverken politi eller kommune alene kan arbejde for at skabe tryghed, og at det er afgørende at inddrage civilsamfundet i dette arbejde. *Herlev passer på Herlev* er en vision om et lokalsamfund, hvor grænserne mellem politi, kommune og civilsamfund er flydende, fordi alle tager et fælles ansvar for at skabe og opretholde tryghed.

Herlev passer på Herlev er inspireret af metoden *community policing*, som overordnet kan beskrives som en metode, hvor politiet, gennem synlige og nærværende lokalt forankrede betjente, systematisk inddrager lokalsamfundet i det lokale politiarbejde, med henblik på at øge borgernes tryghed, tillid til politiet og tilfredsheden med politiets arbejde.

De gode erfaringer fra Herlev passer på Herlev

- Der vil naturligt være en række potentielle udfordringer, så snart grænser mellem myndigheder og civilsamfund nedtones. Særligt bør man i implementeringen af konkrete aktiviteter være opmærksom på legitimitet, ansvarsplacering og retssikkerhed.
- Det er centralt for *Herlev passer på Herlev*, at der er den nødvendige tiltro til, at civilsamfundet kan løfte langt mere, end der umiddelbart kan tænkes. Det er netop denne grundlæggende tillid til civilsamfundets ressourcer, der er *Herlev passer på Herlevs* bærende princip.
- Civilsamfundet har mange ideer og aktiviteter som er hurtige og enkle at gå til, og her kan man hurtigt plukke de lavthængende frugter, hvis de gribes af myndigheder, der kan støtte op og facilitere.

- Anerkendelse af borgernes bidrag. Evalueringen konkluderer, at det er afgørende, at myndighederne sørger for at anerkende, at de involverede borgere afsætter tid og ressourcer til at deltage. Anerkendelse kan komme til udtryk igennem positive tilbagemeldinger, der kan virke forstærkende for borgernes deltagelse, løbende kontakt og generel bistand ved behov.

EKSEMPEL 2:

TRYGHED I AVEDØRE STATIONSBY

Avedøre Stationsby oplevede i 90'erne en faldende kriminalitet, og sammensætningen af beboere var ændret. Blandt andet var gennemsnitsindkomsten forøget med 50 % over en 10-års periode. Alligevel var der fortsat en italesættelse af området som farligt og med en lav tryghed. Derfor besluttede politiet og Hvidovre Kommune at iværksætte et projekt med civilsamfundsinddragelse, for at gøre området langt mere modstandsdygtigt over for myter og reelle problemer, der kunne udfordre trygheden. Et andet formål var at øge aktivitetsniveauet blandt beboerne i forhold til organiserede tilbud og foreninger, også på tværs af aldre og etniske tilhørsforhold. Dette resulterede i et samarbejde mellem borgere, boligselskab, kommunen og politiet, der udkrystalliseredes i fire konkrete underprojekter. Det har været centralt at inddrage beboere/borgere/brugere i faserne omkring identifikation og løsning af problemer, i stedet for kun inddragelse, når løsningen skal udføres.

De fire underprojekter

- **Styrket naturlig overvågning** – At skabe mere ”naturlig overvågning” i bybilledet gennem øget aktivitet og ophold, samt mere åbne områder. Projektet havde fokus på opbygning af samarbejder med klubber og lignende for at skabe mere ophold på åbne områder, samt fysisk bearbejdning af området, så der er færre områder, hvor man kan stå skjult. Her var civilsamfundet inddraget i at finde de særligt udfordrede områder og klubber af forskellig art, der kunne bruge områderne. Når almindelige aktiviteter foregår, giver det mindre plads til utryghedsskabende adfærd.
- **Vi mødes på tværs** – At skabe netværk på tværs af beboerne. Fokus på endnu bedre udnyttelse af beboerhus som fælles mødested. Etablering af fællesspisninger, hvor forskellige etniske grupper kan præsentere egen madkultur, og madlavningen kan foretages af alle deltagere. Civilsamfundet har her særligt været inddraget i Folkekøkken, hvor møder på tværs af alder, etnicitet og kultur er blevet faciliteret af disse fællesspisninger. Der har også være arbejdet med kunst som samlende og inddragende.
- **Image og den gode historie/guidekorps** – At styrke bydelens image udadtil og indadtil, så det bliver et sted, som alle har lyst til at være en aktiv del af. Opbygning af guide-korps, som kan stå for rundvisninger i området for nye beboere, samt borgere fra hele kommunen. Når de gode historier udbredes, vil det være sværere for de dårlige historier at fylde. Dette gælder for beboere i og uden for området.
- **Indsats for de unge** – At skabe aktiviteter for de unge som et alternativt fællesskab til de utryghedsskabende grupper i området. Her er det inddragelsen af de unge selv, i fritidsarbejde og andre aktiviteter, der er i fokus.

FOREBYGGELSE I FÆLLESSKAB

I regi af arbejdsgruppen har vi de seneste år gennemført projektet *Forebyggelse i fællesskab*. Projektet har fået støttemidler igennem puljen *Udvikling af forebyggende indsats mod rekruttering til ekstremistiske miljøer* i udsatte boligområder ved Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Vi har valgt at kalde indsatsen *Forebyggelse i fællesskab*, idet projektet bygger på et tæt samarbejde mellem den boligsociale sektor, civilsamfundet, kommune og politi.

Forebyggelse i fællesskab har til formål at forebygge radikalisering, ekstremisme og kriminalitet ved at øge trygheden og styrke sammenhængskraften i udvalgte boligområder. Det gøres ved at identificere de mange positive ressourcer som i dag findes lokalt i boligområderne – og få sat dem i spil og koblet til både hinanden og udfordringer. Med de positive ressourcer tænker vi på foreninger, institutioner, beboernetværk og lokale ildsjæle, som vi mener har vigtig viden og praksiserfaringer på området. Et særligt kendetegn ved Forebyggelse i fællesskab er netop, at civilsamfundet spiller en vigtig rolle, når brobyggere og andre lokale nøglepersoner indgår i arbejdet med at sikre vedvarende tryghed hos borgerne. Vi har haft et ønske om at gøre udvalgte boligområder mere robuste og oparbejde et tættere samarbejde mellem aktørerne i områderne. Det tætte tværfaglige samarbejde på tværs af kommune, politi, boligforeninger og civilsamfund understøtter projektets formål.

Projektet Forebyggelse i fællesskab er baseret på Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremismes forebyggelsesmodel til udsatte boligområder. Den præsenteres mere uddybende på side 15-17, men består af forskellige faser, som projektet deles op i. Forebyggelsesmodellen kan bruges på både individ-, gruppe- og områdeniveau. I projektet har vi valgt at arbejde med udfordringerne på gruppe- og områdeniveau. Vi har fravalgt individniveauet, dels fordi kommunerne i forvejen har handleplaner på individniveau i forhold til forebyggelse af ekstremisme og radikalisering, men også grundet det tværsektorielle samarbejde, som betyder, at der ikke er lovhjemmel til at dele oplysninger. At arbejde med gruppe- og områdeniveauet giver øget mulighed for samarbejde med ikke-kommunale aktører og hænger godt sammen med netop den tidlige forebyggelse. Såfremt der i projektet er identificeret bekymringer på individniveau, er disse overgået til det eksisterende beredskab i kommunalt regi.

På gruppeniveauet har vi gennem kortlægningerne arbejdet med forskellige grupper af kriminalitetstruede unge, deres yngre søskende – ikke nødvendigvis i familiær forstand, men yngre unge, som ikke er kriminalitetstruede, men som kan se op til, og kan blive tiltrukket af, for eksempel bandemiljøet, samt de voksne, der omgiver dem – for eksempel fædre og mødre. Et helt centralt niveau i projektet har været områdeniveauet. Udfordringerne er komplekse og kan ikke løses på én måde eller af én part alene, men af koblingen af alle de ressourcer, som er tilstede i området. Et stærkt lokalområde med sammenhængskraft og robusthed styrker trygheden og modvirker modborgerskab. Det kan vi kun skabe i fællesskab

Både Forebyggelsesmodellen, og dermed vores projekt, er inspireret af ABCD-metoden (Kretzmann & McKnight). Det står for Asset Based Community Development og er en metode til ressourcebaseret udvikling af lokalsamfund, hvilket hænger godt sammen med vores formål: at forebygge udfordringerne ved at styrke sammenhængskraften og øge et områdes resiliens. At vi metodisk er inspireret af ABCD-metoden betyder således at:

- Vi først og fremmest har haft et fokus på de ressourcer, som allerede er til stede i udsatte boligområder. Det er de ressourcer, som kan være med til at styrke lokalområdet og opbygge resiliens – også når der sker kriminalitet, radikaliserings og ekstremisme.
- Vi leder efter ressourcerne – både de oplagte og de mindre oplagte; og tror først og fremmest på at beboerne både kan og vil.
- Vi har et områdefokus: Det betyder for os, at vi godt ved, at ingen kan det hele alene – hverken Mohammed fra Taekwondoklubben, Birte fra beboerbestyrelsen eller den kommunale SSP-konsulent eller lokalbetjent. Men sammen kan vi en hel masse. Det kræver dog, at vi får koblet alle de gode ressourcer, som er i området, så de kan være fælles om at løse udfordringerne.
- Vi fokuserer på de udfordringer, som lokale aktører og beboere selv peger på – ellers er der ingen drivkraft eller incitament til at løse dem. De skal finde fællesmængden sammen. Samtidig skal der være ejerskab til løsningerne, og det skal ikke være defineret på forhånd, hvor vi skal ende.

Hvad kan jeg læse om?

I kataloget kan du finde konkrete eksempler på, hvordan man har arbejdet med civilsamfundsinddragelse i forskellige boligområder. Først beskriver vi de metoder, der er blevet brugt til at kortlægge de enkelte boligområder i projektet. Dernæst fortæller vi om de konkrete indsatser, vi har afprøvet i boligområderne. Vi håber, at erfaringerne kan være til inspiration for jer, der har et tilsvarende fokus på civilsamfundsinddragelse i jeres arbejde.

God læsning!

BOLIGOMRÅDER I PROJEKTET

De boligområder, som har været en del af projektet, er meget forskellige. Dette gælder både i forhold til deres udfordringer og deres organisatoriske vilkår.

Et af boligområderne havde ved projektets start en boligsocial helhedsplan støttet af Landsbyggefonden, to områder havde en enkelt medarbejder placeret i området og et boligområde ingen lokale medarbejdere. Der har altså være forskellige forudsætninger for arbejdet. Med tanke på, at der fremover bliver færre store boligsociale helhedsplaner, er det dog vores forhåbning, at de forskellige perspektiver kan bruges, trods forskellige organisatoriske præmisser.

Grantofte i Ballerup er et boligområde med 1300 ejendomme, hvor der i alt bor 3500 beboere. Boligområdet består primært af 8-etagers boligblokke og et tilstødende område med rækkehuse. I nær tilknytning til området er der fællesfaciliteter som beboerhus samt butikscener. Der er både kommunale institutioner, grønne områder og lokalt foreningsliv. Der har i en del af projektperioden været en lokal medarbejder ansat.

Herlev Syd: Da Herlev Kommune geografisk er mindre end Ballerup og Gladsaxe Kommune er der valgt et geografisk område frem for et enkelt boligområde, som har fået navnet Herlev Syd. Det består primært af almene boliger, men også andels- og ejerlejligheder, samt et villakvarter. Området rummer i alt 8000 beboere. Der har ikke været en lokal medarbejder ansat.

Bydelene Mørkhøj og Gyngemosen ligger i den sydlige del af Gladsaxe Kommune. I bydelen findes både almene boligområder, villaveje, rækkehuse og private lejemål. De almene boligområder tæller knap 3000 beboere. Det er således en mangfoldig bydel, hvor beboersammensætningen lokalt dog er meget forskellig fra boligområde til boligområde. Der findes ikke en boligsocial helhedsplan i Mørkhøj, men der er fra december 2019 tilknyttet en projektansat kommunal medarbejder, som blandt andet arbejder på at styrke sammenhængskraften og fællesskaberne i området.

Høje Gladsaxe er et boligområde med omkring 4.100 beboere i cirka 2000 lejemål fordelt på fem boligorganisationer. Der er både høje og lave blokke. Der er både kommunale institutioner, foreninger og grønne områder. Der har i mange år været en boligsocial helhedsplan, hvilket der også var ved projektets start.

Høje Gladsaxe har i projektet været vores *udviklingslaboratorium*. Da der i området netop var en boligsocial helhedsplan, kaldet **Vores HG**, gav det mulighed for at prøve flere indsatser af her. Både fordi der var flere lokale medarbejdere til stede, og fordi at arbejdet med de boligsociale helhedsplaner gennem årene har givet et tæt og stærkt samarbejde med de lokale aktører.

>>> Høje Gladsaxe er af politiet udpeget som et særligt udsat boligområde (SUB). Med fokus på forebyggelse har formålet med politiets SUB-indsats været at indfri ambitionen om et nærværende politi, der skaber tryghed i boligområdet gennem synlighed og tilgængelighed. For at undgå at beboerne i Høje Gladsaxe opfattede politiets øgede tilstedeværelse i området som utryghedsskabende, har en afgørende indsats i projektet været fokus på tryghedsskabende kommunikation. SUB-indsatsen og initiativerne under Forebyggelse i fællesskab har understøttet hinanden. Der har også været en kriminalpræventiv indsats med et ugentligt fodboldprojekt i den lokale ungdomsklub og en forebyggende indsats mod narkotika *Fra lommevending til behandling*.

Det tætte samarbejde mellem boligforeninger, politi og kommune har derfor haft betydning for valget af Høje Gladsaxe som udviklingslaboratorium.

De organisatoriske erfaringer i projektet

Vi har i dette samarbejde gjort os nogle gode erfaringer og nedenfor er fem gevinster beskrevet:

- **Samarbejde:** Projektet har i den grad styrket vores samarbejde på tværs af kommune, politi og boligorganisationer. Vi har fået større indsigt i hinandens arbejdsvilkår, muligheder og styrker – og hvordan vi kan bringe det sammen. Vi har med kortlægningen fået øjnene op for, hvordan andre aktører end dem, der normalt er en del af kriminalitetsforebyggende samarbejde, kan bidrage til at styrke områdernes sammenhængskraft, for eksempel trossamfund. Derfor har vi nået ud til andre miljøer, som har beriget os med nye perspektiver.
- **Delt koordinatorrolle:** Vi har delt koordinatorrollen mellem den kommunale SSP-konsulent fra Gladsaxe og den lokale leder fra det boligsociale, Vores HG. Det har styrket projektet fordi vi har fået det bedste fra begge verdner. Den tætte koordinering har blandt andet betydet, at SSP-konsulenten har siddet lokalt i boligområdet en dag om ugen. Det har styrket samarbejdet, fremdriften og forankringen af projektet.
- **Tværgående studentermedhjælp:** Vi har haft en studentermedhjælp, der har arbejdet på tværs af kommunerne. Studentermedhjælpen har haft fast arbejdsplads i vores udviklingslaboratorium, men har samtidig bidraget med arbejde i alle udvalgte boligområder. Det har betydet, at vi i det tværgående samarbejde er kommet endnu tættere på hinanden og medvirket til at sikre den røde tråd i projektet.
- **Månedligt møde:** Vi har i arbejdsgruppen haft et månedligt møde. Mødet har dels sikret fremdrift, men har også haft til formål at vi løbende har kunnet sparre med hinanden når spørgsmål er opstået undervejs i projektet.
- **Økonomi i projektet:** Selve økonomien har vi af praktiske årsager valgt at forankre i én kommune for sikre en god styring, hvor en enkelt økonomimedarbejder har det fulde overblik over projektets økonomi.

FOREBYGGELSESMODELLEN

Projektet Forebyggelse i fællesskab er baseret på den forebyggelsesmodel til udsatte boligområder, der er udviklet i et samarbejde mellem Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme og Rambøll Management Consulting, og som er afprøvet og videreudviklet af syv forskellige kommuner.

Formål med modellen

Formålet med modellen er at understøtte og kvalificere kommuners eksisterende indsats i forhold til at give borgere i målgruppen en sammenhængende og helhedsorienteret støtte. Denne støtte skal modellen understøtte ved at pege mod et systematisk og struktureret samarbejde mellem kommuner, de boligsociale områder og andre lokaler aktører fra civilsamfund, samt politi. I fællesskab danner aktørerne et overblik over målgrupper i deres boligområde, samtidig med at de understøttes i at koordinere differentierede og effektive indsatser målrettet målgruppens behov. Modellen favner bredt og kan målrettes den brændende platform, de problemstillinger og målgrupper, som den enkelte kommune oplever.

Hvem er modellen henvendt til?

Modellen er målrettet kommuner med udsatte boligområder. Modellen kan benyttes til at systematisere den forebyggende indsats i og omkring udsatte boligområder. Sigtet er, at kommuner indgår i et systematisk og struktureret samarbejde med det boligsociale område samt andre lokale aktører, for eksempel lokalpoliti og civilsamfund. I fællesskab danner de sig et overblik over målgruppen i deres boligområder, samtidig med at de understøttes i at koordinere indsatser. Det er vigtigt at fremhæve, at modellen også kan anvendes i områder og miljøer uden for socialt udsatte boligområder. Til udvælgelse af hvilke områder der særligt skal være fokus på, tages der udgangspunkt i vurderingen af, hvor der umiddelbart er det største behov for forebyggelse. Dette gøres på baggrund af niveauet af udfordringer og behov overordnet set i området, for eksempel udfordringer som kriminalitet, uro og utryghed.

Hvordan ser modellen ud?

Modellen undersøger systematisk behovet for lokal indsats, giver mulighed for lokal tilpasning, og den er samtidig udviklet som et procesværktøj, der skridt for skridt sætter fokus på og skærper egen konkret praksis i en lokal kontekst.

Modellen er bygget op i fire dele

- 1 Etablér et tværfagligt samarbejde**
(Tværgående koordination mellem alle relevante aktører)
- 2 Identificér systematisk og koordineret**
(Kortlægning af områdets ressourcer og udfordringer)
- 3 Analysér og vurder behov**
(Analyse af kortlægning og vurdering af behov for grupper og individer)
- 4 Målret jeres indsats**
(Tilrettelæggelse af indsats på områder og borgerniveau)

Læs mere om modellen i publikationen: *Model til forebyggende indsats mod rekruttering til ekstremistiske miljøer i udsatte boligområder* på Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremismes hjemmeside <https://stopekstremisme.dk>

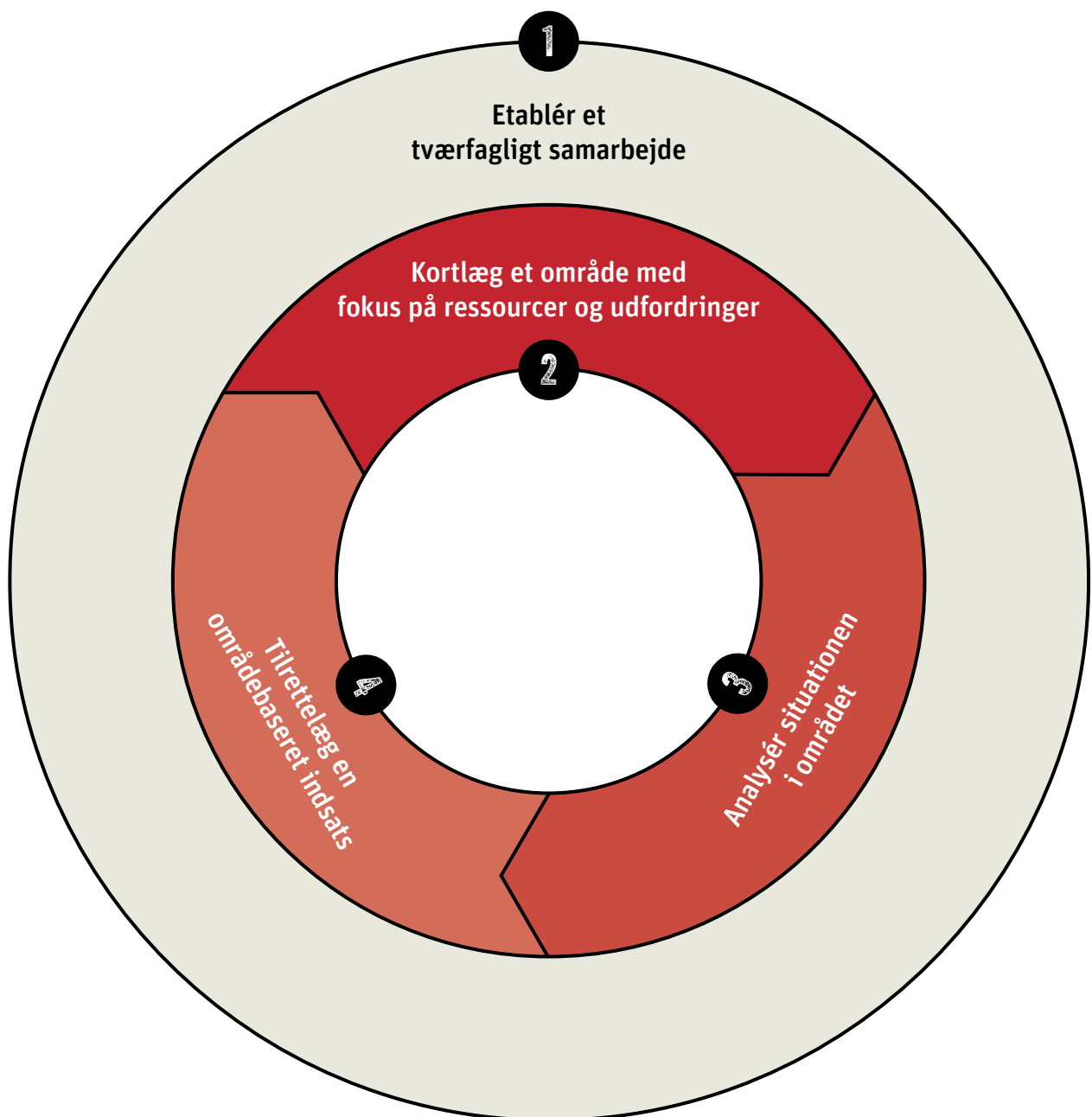
Dette katalog er bygget op over modellen

- 1 Det tværfaglige samarbejde:** Vores tværfaglige samarbejde har været knyttet til det eksisterende bandepartnerskab på tværs af de tre kommuner – og i særdeleshed den arbejdsgruppe, som arbejder med civilsamfundsinddragelse. I stedet for at lave en ny struktur for samarbejdet har vi udvidet den eksisterende arbejdsgruppe med blandt andet en leder for en boligsocial helhedsplan i et af boligområderne.
- 2 Kortlægningerne** er beskrevet ud fra de forskellige formater, som vi har prøvet af – og som forhåbentlig kan tjene til inspiration alt efter muligheder og behov.
- 3 Analysemetoden** er kortfattet beskrevet.
- 4 Indsatser:** Slutteligt præsenteres nogle af de indsatser, projektet har ført til.

Modellen er afbilledet i figur 1, hvor den trinvise tilgang til forebyggelse af ekstremisme fremgår. Altså kommer etableringen af det tværfaglige samarbejde først, og det muliggør kortlægningen med interesserterne som kan være de professionelle eller beboere i lokalområdet. Den inderste cirkel repræsenterer systematikken i at identificere udfordringerne, vurdere indholdet og støtte op med en borgerrettet indsats der kunne ligge i de ressourcer, der er kommet frem under kortlægningen.

Den cirkulære tilgang er central i projektet, da det er vigtigt løbende at vende tilbage til både kortlægning og analyse, da der hele tiden sker en udvikling i boligområderne – og både ressourcer og udfordringer ændrer sig. Samtidig kan der gå lang tid fra kortlægning til igangsættelse af indsatserne, hvis alt skal gennemanalyseres og alle udfordringer og ressourcer kobles inden man kan gå i gang. Netop i arbejdet med civilsamfundet er det centralt at gribe engagementet og energien, når den er der.

Figur 1. Visualisering af forebyggelsesmodellen

KORTLÆGNING AF RESSOURCER OG UDFORDRINGER

Kortlægningen skal bidrage til at få viden om, hvad der er på spil i et boligområde. Både områdets ressourcer og udfordringer kortlægges. Men fokus er først og fremmest på de ressourcer, som er til stede i området og som kan bidrage til forebyggelsen og styrkelsen af området.

I kortlægningen inddeles ressourcerne i fire kategorier: Institutioner, foreninger, lokale ildsjæle og fysiske steder og udfordringerne i tre kategorier: Sociale udfordringer, konkrete geografiske områder og konkrete grupper eller miljøer.

I dette kapitel vil vi beskrive de forskellige varianter af kortlægning, vi har lavet i projektet. De kan forhåbentlig tjene til inspiration.

Vi har afprøvet fire forskellige varianter:

- Kortlægning med professionelle
- Kortlægning med beboere
- Kortlægning med både beboere og professionelle
- Virtuel kortlægning gennem spørgeskema.

KORTLÆGNING MED PROFESSIONELLE

Kortlægningen med professionelle blev delt op i to forskellige møder. Det første møde havde fokus på ressourcer og det andet havde fokus på udfordringer. Det var vigtigt for os at starte med ressourcerne, da det for mange af de fagprofessionelle var en lidt anderledes tilgang, end de har i deres daglige arbejde, hvor der helt naturligt er fokus på at løse problemer.

De inviterede deltagere var professionelle aktører fra området, som havde forskelligt kendskab til målgrupperne. Ud over de boligsociale medarbejdere var deltagerne blandt andet: SSP, lokalpolitiet, ejendomsdriften, pædagoger fra ungdomsklubber og det lokale bibliotek. Til det andet kortlægningsmøde blev kredsen udvidet som følge af erfaringer fra den første kortlægning med blandt andet den lokale præst.

Hvert kortlægningsmøde tog to timer, det blev holdt i dagtimerne og der var – grundet sommerferie – cirka to måneder imellem møderne. Der var cirka 20 deltagere til hvert møde.

Møderne startede med en kort introduktion til metoden. Derefter var der gruppearbejde, hvor formålet var, at alle kunne komme til orde og vi kunne få flest mulige ressourcer kortlagt. Efter gruppearbejdet var der en fælles opsamling i plenum, hvor alt fra gruppearbejdet blev gennemgået.

Det andet kortlægningsmøde startede med, at vi genbesøgte resultaterne fra første møde, hvorefter processen var som på første møde, dog her med fokus på udfordringer.

At skulle kortlægge kan for nogle virke som en abstrakt øvelse, og det kan kræve, at man fastholder deltagerens interesse mellem kortlægningsmøderne. Eksempelvis ved at vise dem foreløbige resultater, et referat, en melding på hvor langt arbejdsgruppen er i analyseprocessen med mere.

TRE GODE RÅD

TIL KORTLÆGNINGSMØDET MED PROFESSIONELLE

- 1 Tydeliggør formål med ressourceperspektivet:** For nogle fagprofessionelle er det meget anderledes at fokusere på ressourcerne i både området og hos den enkelte borger, da vi ofte mødes for at drøfte problemer eller mangler. Det er derfor vigtigt som det første at tydeliggøre, hvad formålet er med ressourceperspektivet, og hvordan dette kan bidrage.
- 2 Hav en bred deltagerkreds:** For at få en så bred kortlægning som muligt, både i forhold til fysiske steder, institutioner og grupper, er det vigtigt at deltagerkredsen favner så bredt som muligt, da der er meget forskellig viden hos for eksempel viceværter og pædagoger.
- 3 Aktiver den tavse viden – og gør den relevant for alle:** Alle deltagerne sidder med meget tavs viden, som de måske bruger i deres egen hverdag, men som de ikke nødvendigvis ser som relevant for andre. Ved at vi lavede kortlægningen i små grupper, og med en facilitator i hver gruppe, kom alle til orde og der kunne spørges ind. Samtidig kan der komme viden frem, som alle kan bruge i deres videre arbejde, så derfor er det en god ide at samle op, så alle får den samme viden.

KORTLÆGNING MED BEBOERE

I forbindelse med kortlægningen med beboere handlede første møde om alle de positive ting og ressourcer, der findes i boligområdet. Der mødte 55 beboere op til første kortlægningsmøde. Indledningsvis gjorde vi de fremmødte beboere opmærksomme på, at mødet udelukkende skulle handle om alle de positive ting der findes i boligområdet. Efter introduktionen gik deltagere ud i grupper med cirka fem deltagere i hver og til slut opsamling i plenum.

Grundet Covid-19 pandemien blev det ikke muligt at holde et fysisk kortlægningsmøde med fokus på udfordringerne sammen med beboere. Derfor endte anden del med at blive et spørgeskema – som både kunne udfyldes fysisk og online. Den metode er beskrevet i afsnittet om virtuel kortlægning.

TRE GODE RÅD

TIL KORTLÆGNINGSMØDET MED BEBOERE

- 1 Lav kortlægningen fra beboerperspektivet:** Det var rigtig godt, at det var beboernes stemme, der var i fokus, og at der ikke deltog fagprofessionelle på første møde. Dette gjorde, at der ikke var fagsprog involveret, men hverdagsprog om aktuelle ressourcer i boligområdet.
- 2 Hav opmærksom på hvilke beboergrupper, som deltager:** Til denne kortlægning deltog ikke så mange børnefamilier eller unge. Derfor er det vigtigt, at vi fremadrettet har øget fokus på disse grupper.
- 3 Kommuniker formål og næste skridt tydeligt:** Start med at kommunikere formålet med mødet, så det er tydeligt for beboerne, hvad kortlægningen skal bruges til og afslut mødet med at fortælle om næste skridt – eksempelvis en ny dato med det samme.

KORTLÆGNING MED BÅDE BEBOERE OG PROFESSIONELLE

I denne variant blev der fokuseret på nøglepersoner med et godt kendskab til lokalområdet samt et stærkt netværk. Deltagerne var bestyrelserne fra boligforeningerne i det valgte område, det lokale bibliotek, ungdomsklub, lokalpoliti, skole og daginstitution, samt enkelte beboere fra området.

Første kortlægning havde fokus på ressourcer i lokalområdet. Efter en kort introduktion om projektet samt dagsorden, blev deltagerne delt op i to grupper – hver gruppe med hver sin facilitator. Deltagerne blev bedt om at kortlægge ressourcer i området under de ovenfor nævnte kategorier. Slutte- ligt blev der samlet op i plenum og fundet tidspunkt for næste kortlægningsmøde.

Yderligere ressourcepersoner som blev nævnt under første kortlægningsmøde, blev inviteret med til det videre forløb. Til anden kortlægning var fokus i stedet på udfordringer i lokalområdet. Der var omkring 20 deltagere og møderne blev holdt på hverdagsaftner.

TRE GODE RÅD TIL KORTLÆGNINGSMØDET MED BEBOERE OG PROFESSIONELLE

- 1 Anerkend frustrationerne:** Erfaringen fra det første kortlægningsmøde var, at deltagerne havde brug for at lufte frustration og bekymringer omkring lokalområdet. Det er vigtigt, at deltagerne bliver mødt med en anerkendende tilgang og får taletid, samtidig med at det gøres klart, at der i første omgang er fokus på ressourcer.
- 2 Lad deltagerne selv invitere:** Ansvar for at kontakte ressourcepersoner kan med fordel fordeles til de allerede deltagende aktører, da de ofte har en relation til dem, ligesom det giver deltagerne mulighed for at tage ejerskab i projektet.
- 3 Fasthold motivationen:** Endeligt er det vigtigt, at deltagerne løbende bliver orienteret om fremskridt i projektet. Ved mødeindkaldelser og referater, er resultater og dagsorden for næste møde derfor blevet vedlagt, ligesom der har været løbende kontakt til de respektive aktører.

VIRTUEL KORTLÆGNING

Den virtuelle kortlægning er startet som en videreudvikling af ABCD-metodens samtaleredskab til fysiske møder. Grundet Covid-19 og forsamlingsforbud udviklede vi to udgaver af kortlægningen virtuelt. Udgaverne er fortsat bygget op som en kortlægning af ressourcer og udfordringer indsamlet i form af et spørgeskema udsendt online. Formålet med kortlægningerne har været at nå ud til så mange beboere som muligt.

Kortlægning via Facebook

Vi sendte spørgeskemaet ud på beboernes Facebookside og husstandsdelte en fysisk invitation med en QR-kode til besvarelse af spørgeskemaet via beboernes mobiltelefon. Spørgeskemaet tog udgangspunkt i de emner, som ligger til grund for modellen – altså konkrete udfordringer og ressourcer i området. Spørgeskemaet blev oversat til engelsk og tyrkisk, og et link til undersøgelsen blev lagt ud på områdets Facebookside, ligesom en fysisk udgave på dansk blev husstandsdelte. For at søge at højne svarprocenten, blev undersøgelsen afholdt som en konkurrence, hvor man kunne vinde et gavekort til det lokale butikcenter. Fordelen ved at indsamle empirien på denne måde er, at man får store mængder data på kort tid ved hjælp af få ressourcer. Den store mængde data, der blev leveret, var derfor et godt udgangspunkt for at udvikle de konkrete indsatser.

Kortlægning via E-boks

Spørgeskemaet tog ligeledes udgangspunkt i ressourcer og udfordringer og blev distribueret til beboernes E-boks. Fordelen ved at distribuere spørgeskemaet via E-boks er, at man når ud til mange beboere og man er sikker på at alle beboere over 18 år får mulighed for at svare.

Resultaterne

Kortlægningen via den lokale Facebookgruppe resulterede i cirka 200 besvarelser. Der blev peget på nogle områdemæssige udfordringer og ressourcer, som ikke var kendt i forvejen i SSP-regi. Eksempelvis områder som beboere oplevede som utrygge at færdes i.

I kortlægningen via E-boks kom der endnu flere besvarelser end med Facebook. Her sendte vi ud til cirka 1800 og fik cirka 750 besvarelser. Der blev ligeledes her peget på et problem i området som omhandlede høj fraflytning, som ikke i forvejen var tænkt som en udfordring. Begge virtuelle kortlægninger gav os også en forståelse af lokale ressourcer, som vi efterfølgende har kunne benytte i det generelle tryghedsarbejde, samt i samarbejdet om robuste boligområder.

Det blev tydeligt for os, at vi lykkedes med at få flere svar fra yngre målgrupper, hvilket vi mener skyldes den digitale tilgang. Dette betød helt konkret at vores afdækning af de udvalgte boligområder blev repræsentative på alder, køn og den generelle beboersammensætning.

TRE GODE RÅD

TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED VIRTUEL KORTLÆGNING

- 1 Lav spørgsmålene så åbne som muligt, gerne med mulighed for fritekst. Vær dog opmærksom på at der kommer meget tekst, der efterfølgende skal behandles.
- 2 Det nemmeste er at udsende spørgeskemaet via E-boks, da man ved hjælp af få ressourcer når ud til mange borgere.
- 3 Gør det klart på forhånd hvad du skal bruge dine besvarelser til. Hvad vil du gerne undersøge, overvej om man kan lave meningsfulde opfølgende spørgsmål.

ANALYSE

I analysefasen systematiseres den ny erhvervede viden om boligområdet. Formålet med analysen er, at denne skal bidrage til en lokal indsatsstrategi, der kobler ressourcerne sammen med udfordringerne.

Forebyggelse i fællesskab har haft fokus på systematikken i kortlægningen og dermed også i analysen. Derfor har vi sikret gennemsuelighed, overskuelighed og at det var nemt at tilgå – og vende tilbage til.

Vi har således farvekodet udfordringerne efter relevans for projektet, og efter hvorvidt der er andre indsats, der arbejder med at håndtere den givne problemstilling. Det kodes derfor i:

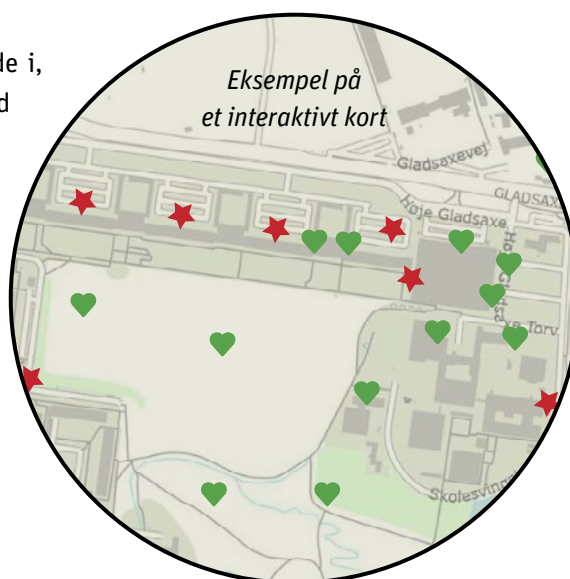
- Rød: Meget relevant
- Gul: Umiddelbart relevant/relevant i samarbejde med andre aktører
- Grøn: Ikke relevant for projektet

En ikke-relevant problemstilling kunne eksempelvis være, hvis en beboer havde peget på tilstedeværelsen af alkoholikere et givent sted. De fleste kommuner har allerede en opsøgende indsats rettet mod dette, og det indgår altså ikke i projektet. Vi leverede derfor viden videre til rette instans.

Efter denne systematik har vi kunnet prioritere og igangsætte indsats, dér hvor de kunne kobles til de kortlagte ressourcer – eller gå et led længere ud i kortlægningen for at kunne koble ressourcer til en aktuell udfordring.

Interaktivt kort

Kortlægningen af de fysiske steder udmundede i, at der blev udarbejdet et interaktivt kort med de forskellige steder, som professionelle og beboere har peget på. Ressourcerne er markeret med grønne hjerter og udfordringerne med røde stjerner. Tanken bag kortet er, at man hurtigt og nemt kan danne sig et visuelt billede af både udfordringer og ressourcer. I online-versionen af kortet kan man klikke på de forskellige ikoner og læse mere om, hvad der er peget på under de respektive lokationer.

EKSEMPLER PÅ KOBLINGER

EKSEMPEL 1

En udfordring kan være, at beboere har beskrevet konkrete steder og situationer, hvor de er utrygge – eksempelvis hvor mange unge hænger ud med en normbrydende adfærd. I området er der gennem kortlægningen identificeret mange ressourcer, som kan bruges til at løse de udfordringer. Det kan for eksempel være at skabe positivt liv på fællesarealerne, så det bliver et sted, hvor man hænger ud på en mere positiv måde, eller ved at lave konkrete aftaler mellem beboerne om i fællesskab at tale med de unge.

EKSEMPEL 2

Pædagoger, skolelærere og boligsociale medarbejdere i et område har en bekymring for, at en gruppe unge er på vej ud i et kriminelt eller ekstremistisk miljø. Disse fagpersoner får igennem projektet viden om, hvor de skal henvende sig for at få viden og sparring, gennem et tæt samarbejde med relevant fagpersonale. De får således viden om de ressourcer, der er til stede lokalt.

EKSEMPEL 3

En gruppe mænd, som gerne vil bidrage positivt i deres boligområde og gøre en forskel for børn og unge, kan kobles med udfordringen med at nogle unge tiltrækkes af bandemiljøet og andre negative former for fællesskaber. Der nedsættes derfor en fædregruppe i området.

OVERBLIK OVER INDSATSER

Kortlægningerne af både ressourcer og udfordringer samt de efterfølgende analyser har ført til en række større og mindre indsatser i de forskellige boligområder. I det følgende har vi beskrevet nogle af de indsatser, som vi har prøvet af i praksis.

Den vigtigste del af projektet er uden tvivl den tværfaglige og ressourcebaserede tilgang og kortlægningen, for indsatserne kan ikke blive til uden at kortlægge, aktivere og koble alle de ressourcer, der er i områderne. Hvor både ildsjæle, foreninger, fysiske steder og lokale professionelle aktører sammen kan være med til at løse udfordringerne. Den tilgang og vores erfaringer har vi i høj grad også kunnet tage med i vores daglige samarbejde.

Fælles for indsatserne i Forebyggelse i fællesskab er, at de har fokus på at skabe rammerne til at styrke og understøtte det tværfaglige samarbejde og få øje på og sætte de mange ressourcer i civilsamfundet i spil.

Vi håber, at indsatserne kan give inspiration til arbejdet andre steder.

INDSATSER

Indsats 1: Beboermøde om tryghed

Det er beboerne, som ved hvornår de føler sig trygge. Derfor er deres viden og ressourcer altafgørende. Her beskrives, hvordan man kan holde beboermøde om tryghed, som sætter fokus, hvad beboerne selv kan gøre i fællesskab.

Indsats 2: Fædregruppe

Aktive fædre kan spille en stor rolle både som rollemodeller, i deres børns liv og i at bidrage til at skabe et trygt boligområde. Her er fokus på, hvad man skal have opmærksomhed på i opstarten og faciliteringen af en fædregruppe.

Indsats 3: Medborgerskabsseminar

Sammenhængskraften i et område styrkes, når man lærer hinanden at kende og alle oplever, at de kan deltage som aktive medborgere. Her er et eksempel på et seminar – både fysisk og virtuelt.

Indsats 4: Temadage om negativ social kontrol

Det første skridt i arbejdet med negativ social kontrol har været at få mere viden om emnet og de mange nuancer og dilemmaer, det rummer. Indsatsen har været temadage for både professionelle og civilsamfund.

Indsats 5: Samarbejde med ejendomsmestre og ejendomsfunktionærer

Ejendomsfunktionærerne spiller en afgørende rolle i boligområderne og er tit de første, der taler med beboerne uanset emne. Hvis vi styrker samarbejdet mellem ejendomsfunktionærer, politi og kommune, så styrker vi også området, når det gælder tryghed og forebyggelse af kriminalitet.

Indsats 6: Dialogråd

Et slags frivilligt advisory board med repræsentanter fra boligområdet kan kvalificere indsatsen i området, give ny viden om hvad der gør sig i forskellige netværk og også skabe øget forståelse blandt forskellige grupper.

Indsats 7: Turning Tables Danmark

En indsats, hvor unge sammen med NGO'en Turning Tables Danmark gennem film og foto har opbygget både færdigheder og selvværd og fortalt deres historier. Samtidig har narrativet om en ungegruppe også ændret sig ved at vise deres evner og blik på boligområdet.

I dette kapitel kan man også læse om filmen *Mit møde med Aydin Soei* og en vejledning til, hvordan den kan bruges i undervisning.

Indsats 8: Tryghedsvandring

Gennem kortlægningerne er der udarbejdet kort over områderne, som viser både udfordringer og ressourcer i de fysiske steder. Et sådant kort danner rammen for en tryghedsvandring, hvor man i fællesskab går rundt i området og snakker om, hvordan trygheden kan øges. Der er også fire forskellige eksempler på, hvordan man kan tilrettelægge en tryghedsvandring.

Indsats 9: Skattejagt

Med indsatsen vises hvordan man kan aktivere fysiske steder, som ellers skaber udfordringer, til i stedet at blive en aktiv ressource i området, når positivt liv erstatter muligheden for at begå hærværk.

Indsats 10: Opgangsmøder

Der kan arbejdes med tryghedsudfordringer i en enkelt opgang gennem opgangsmøder, hvor der kan laves aftaler om, hvordan man hjælper hinanden, får de positive historier frem og mere uformelt kan tale med politi og kommune.

Indsats 11: Feedback

Det styrker både trygheden og tilliden, når der følges op på borgernes henvendelser til myndighederne, fordi borgerne tages seriøst og negative historier ikke spredes. Samtidig sikrer det, at vi også får informationer i fremtiden, som har betydning for at bekæmpe kriminalitet. I opfølgningen kan man også gøre brug af et stærkt tværfagligt samarbejde.

INDSATS 1: BEBOERMØDE OM TRYGHED

Hvis der er oplevelser med utryghed i et boligområde eller i en opgang, så er et beboermøde en måde at få aktiveret de lokale ressourcer på.

Hele pointen er, at det kun er beboerne som ved, hvornår der føles trygt i deres område – det ved hverken kommunale aktører eller politiet. Derfor er det også beboernes viden og ressourcer, der skal være med til at løse udfordringerne. Samtidig kan de professionelle ikke være i området hele døgnet. Det er vigtigt, at beboerne oplever, at de selv kan gøre en forskel.

Hvad går indsatsen ud på?

Hvis der er en specifik tryghedsudfordring i et boligområde, for eksempel på et bestemt sted, kan man lave et beboermøde for de berørte beboere. På beboermødet deltager udover beboerne alle de professionelle aktører i området, som arbejder med tryghed. På mødet kan man som beboer møde de professionelle aktører, men det vigtigste er, at man sammen kan finde på fælles løsninger til at øge trygheden og løse en konkret udfordring.

Efter en indledning hvor dagens emne præsenteres, deles beboerne op i mindre grupper med en professionel aktør som facilitator i hver gruppe. Grupperne kan arbejde med følgende spørgsmål:

- *Hvad har jeg allerede gjort for, at der er trygt i opgangen?*
- *Hvad kan vi sammen gøre for at skabe tryghed i opgangen?*

Første spørgsmål er det bagudrettede – for at vise, hvor meget man allerede gør og for at inspirere andre til, hvad man kan gøre – enten alene eller sammen med naboerne. Andet spørgsmål er det fremadrettede – hvad vi sammen kan gøre. Det kan være stort og småt, det handler om hvad man selv – sammen med naboerne – kan gøre. Eksempelvis ”Jeg kan lave en telefonkæde mellem mine naboer, så vi kan få fat i hinanden” eller ”Jeg kan gå ture med naboen på steder, der er utrygge” fremfor ”Hvis politiet bare var her noget mere, så ville alt være bedre”. Mellem hver runde er der

opsamling i plenum, så man får inspiration fra de andre grupper.

Afslutningsvis opsummerer man de gode pointer – og fortæller, hvordan man vil arbejde videre med det. Det er vigtigt, at det følges op for eksempel gennem en arbejdsgruppe med de deltagende aktører, som kan arbejde videre med det.

Et beboermøde kan laves i både større og mindre skala. I mindre skala, for eksempel i en opgang, kan det være fordelagtigt at lave helt konkrete aftaler, inden man går hjem – for eksempel at udveksle telefonnumre, lave konkrete planer osv.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Kort sagt for at øge trygheden, og for at alle yder en samlet indsats omkring tryghed. Det er samtidig en anerkendelse af de udfordringer, som beboerne oplever, så de ikke oplever at de negligeres. Men vigtigst så positionerer det også beboerne som nogle, der kan handle og selv gøre noget – også forebyggende. Samtidig så har alle beboere ressourcer, som kan komme i spil – og dem kan vi som professionelle hjælpe med at få øje på, fremhæve og understøtte.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Hvis beboerne oplever en bestemt udfordring i et område, for eksempel unges utryghedsskabende adfærd på en brandtrappe, et bestemt udeområde eller lignende, kan indsatsen iværksættes. Behovet skal opleves af beboerne – og kan iværksættes af én eller flere af de professionelle aktører, som beboerne har henvendt sig til.

- 1. Indkald til et møde mellem de relevante professionelle aktører:** Lokalpoliti, SSP, gadeteam, ungdomsklub, boligorganisationer – driften og eventuelt boligsociale medarbejdere. På mødet aftales praktiske detaljer, men også processen på selve mødet. Aftal hvem er ansvarlig for processen, hvem booker beboerlokalet med mere.
- 2. Inviter beboerne:** Det er vigtigt, at der ikke går for lang tid fra udfordringen opleves til der handles. Beboerne kommer, hvis der opleves en brændende platform. Inviter gennem opslag i opgangene, beboerblad, Facebookgrupper i området, nøglepersoner og eventuelt direkte invitation i postkasserne.
- 3. Afhold mødet:** Gør rammerne nemme – hold mødet i det lokale beboerlokale og sørg for kaffe og kage. Tidspunktet skal selvfølgelig tilpasses beboerne så det vil typisk være sidst på eftermiddagen eller om aftenen. Hold det relativt kort – for eksempel to timer, så man sikrer at energien og fokus holdes.
- 4. Gruppearbejdet:** Hold fokus på spørgsmålene, så det ikke kører ud af en tangent. Sørg for at alle kommer til orde – husk at alle kan bidrage med noget. Hav fokus på det konkrete, som beboerne kan gå hjem og gøre. Skriv de gode pointer ned på post its. Anerkend deres løsninger, vær nysgerrige og spørg ind.
- 5. Afrunding:** Sørg for at mødet slutter på god energi og med fokus på alt det man kan gå hjem og gøre.
- 6. Del de gode ideer:** I opgange, beboerblade, Facebook med mere.
- 7. Opsamling:** Afhold et møde mellem de professionelle aktører, hvor det aftales hvem der gør hvad, herunder hvad der skal løses beboere og professionelle imellem, eller de professionelle selv – eksempelvis at man sammen forskønner et utrygt område, øget koordinering eller lignende.

LDET ER KUN BEBOERNE, SOM
VED, HVORNÅR DER FØLES TRYGT
I DERES OMRÅDE.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Få involveret alle relevante aktører såsom lokalpoliti, SSP, gadeteam, ungdomsklub, boligorganisationernes drift osv. – og hold et fælles møde inden beboermødet, så alle er enige og ved hvad der skal ske – og kan understøtte den fælles dagsorden.
- 2** Brug tid på planlægningen af workshop-delen, så man er helt sikre på, at fokus er på at få aktiveret beboernes ressourcer gennem gode spørgsmål og processer – så man undgår det bliver et 'brokkemøde', der ikke kommer noget positivt ud af.
- 3** Det er vigtigt efter et sådant møde at følge op. Formidle de ideer, som er kommet – og blive ved med at gentage og motivere til at man bruger de forskellige løsninger.

EKSEMPEL

INDSATSEN I HØJE GLADSAXE

70 beboere deltog på et beboermøde om utryghed på brandtrapper og svalegange i hele området.

Nedenstående forslag kom ud af beboermødet. Udover disse konkrete forslag, som kan iværksættes med det samme, kan der også laves aftaler om, at der fremadrettet holdes opgangsmøder (på samme måde som det store beboermøde)

SMIL TIL DIN NABO Hils, smil og hold døren for dem vi møder på vores vej. Sådan skaber vi sammen en god stemning.

TAL SAMMEN Brug tiden i elevatoren, ved trappen og postkasserne på at tale sammen. Sammen skaber vi dialog, kendskab og forståelse for hinanden.

GÅ I DIALOG I en positiv tone kan vi, med respekt for egne grænser, tage en snak med dem, der opholder sig på trappen, hvis de er til gene.

BYD VELKOMMEN Byd nye naboer velkommen. Hils på hinanden og lær hinanden at kende. Med kendskab til hinanden skaber vi en tryk opgang.

HJÆLP HINANDEN Vi kan som naboer aftale at kontakte hinanden i situationer, hvor vi ikke føler os trygge ved at skulle håndtere sagen alene. Sammen støtter vi hinanden.

TELEFONKÆDE Opret en telefon- eller smskæde for beboere i opgangen. Så kan vi kontakte hinanden, hvis der er brug for hjælp, eller hvis vi vil oplyse om gode erfaringer eller vigtige informationer.

OPGANGSKAFFE Lad os mødes, lære hinanden at kende og drøfte vores fælles udfordringer og finde løsninger på disse. Vi kan mødes i glasoverdækningen over en kop kaffe, hvor vi kan drøfte, hvordan vi kan hjælpe hinanden med at føle os trygge.

INDSATS 2: FÆDREGRUPPE

Hvad går indsatsen ud på?

Fædregrupper kan tage mange forskellige former, hvor en gruppe fædre mødes jævnligt. Det kan gå fra at arbejde med far-rollen hos de deltagende fædre, men kan også række længere ud for at gøre en positiv forskel for andre fædre og hele boligområdet.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Fædregrupperne har til formål, at mænd skal spille en mere aktiv rolle ved at agere som positive rollemodeller i et lokalsamfund. Indsatsen hjælper fædre til at etablere et dynamisk miljø, hvor de sammen kan skabe en god relation til hinanden og kan skabe en positiv forskel for deres boligområde og sikre at deres børn har et trygt sted at vokse op.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Indsatsen iværksættes ved at fædre opkvalificeres og støttes i opstartsfasen i dannelsen af en stabil og selvkvørende gruppe. Forankring er en indbygget del af hele indsatsen, fra det øjeblik fædre mødes første gang og til holdet er blevet en selvkvørende enhed i samarbejde med lokale samarbejdspartnere.

FÆDREGRUPPERNE HAR TIL FORMÅL, AT MÆND SKAL SPILLE EN AKTIV ROLLE VED AT AGERE SOM POSITIVE ROLLEMODELLER I ET LOKALSAMFUND.

Derfor er det vigtigt også at have fokus på at have fædre med, som har overskud og ekstra ressourcer til at lave noget for andre fædre og ikke kun sig selv. Det kan skabe en stærk kerne, der kan arbejdes videre med.

Metodisk har vi været inspireret af ABCD-modellen i arbejdet med fædre, og derfor har vi initieret samarbejdet med en workshoplignende tilgang, hvor det har været fædre selv, der har budt ind med hvilke ressourcer, de

kan bidrage med. Formålet med at anvende den model i arbejdet var, at man øgede ejerskabet hos fædre, og med det øgede ejerskab gav det en følelse af ansvar i gruppen.

Sæt tid og ressourcer af til rekrutteringen: I rekrutteringen er det vigtigt at have forskellige nationaliteter og baggrunde med og man kan her trække på samarbejdspartnere og institutioner i området, som i forvejen har forældrekontakt for eksempel skole og ungdomsklubber.

Efter rekrutteringen består den faciliterende rolle i at understøtte fædre i at få øje på egne ressourcer og skabe relationer mellem mændene, samt afklare forventninger, ønsker og roller i gruppen. Ydermere at facilitere gruppedrøftelser både i forhold til gruppen og i forhold til udvikling af

fædrene. Det kan for eksempel være at understøtte og facilitere møder, foredrag og debatter om børneopdragelse, far-rollen, social kontrol, sundhed, kultur, rusmidler osv., hvor vi også kan brobygge til andre institutioner og professionelle.

Kapacitetsopbygning: Eksempelvis hvordan man afholder aktiviteter, får en organisering til at fungere og hvilke andre ønsker fædrene må have. Kapacitetsopbygningen sker både hos den enkelte og som gruppe, hvor rammerne og kulturen understøttes, så det ikke er personafhængigt.

Hvis fokus er på far-rollen, så kan indsatsen indeholde opkvalificering af ansatte i kommuner og boligområder i forhold til at rekruttere fædre til indsatsen. Samtidig er den et komplet læringsforløb for frivillige fædre, som skaber forandring hos fædre og deres familier, og som derudover gør dem i stand til at inspirere andre fædre til at deltage mere i deres børns liv. Der kan ligeledes skabes et rum for fædre til at kunne tale om alle de udfordringer, der er ved far-relaterede problemstillinger.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Som professionel er det vigtigt ikke at være forudindtaget i forhold til, hvad fædrene gerne vil, så man ikke lægger et koncept ned over hovedet på nogen. Sæt rammer, men gør det så bredt, at de kan få ejerskabet og selv kan forme det.
- 2** Gør dig selv undværlig – arbejd med at fædre selv får troen på, at de selv kan i fællesskab.
- 3** Prioriter relationsdannelse – det tager tid og kan eventuelt rammesættes af et måltid.

INDSATS 3: MEDBORGERSKABSSEMINAR

Hvad går indsatsen ud på?

Indsatsen går ud på at få en fælles viden, en fælles oplevelse og en fælles opgave på tværs af de ressourcer, som er i området – blandt beboere, lokale aktører og myndigheder, for at styrke medborgerskabet og dermed modvirke modborgerskabet.

Dette kan gøres ved et fælles seminar, hvor der inviteres en oplægsholder og derefter planlægges gruppearbejde.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Arbejdet med at styrke medborgerskabet og sammenhængskraften i et lokalområde er et centralt element for at øge områdets robusthed, mindske modborgerskab og samtidig skabe et stærkt beredskab. Det kan samtidig være med til at øge forståelsen for hinanden i området og nedbryde fordomme på tværs af eksempelvis alder og kulturelle baggrunde.

Samtidig er det en konkret måde at aktivere og koble de ressourcer, som man har kortlagt i samarbejdet. Ved at hjælpe de enkelte beboere, grupper eller fagprofessionelle med at få øje på egne og andres ressourcer, kan de i fællesskab gøre noget godt for området.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Første skridt er naturligvis kortlægningen, så I ved hvem der skal inviteres med til sådan et fælles seminar af både ildsjæle, lokale aktører og fagprofessionelle i området.

**STYRKET MEDBORGERSKAB
OG SAMMENHÆNGSKRAFT
I ET LOKALOMRÅDE ER ET
CENTRALT ELEMENT FOR AT ØGE
OMRÅDETS ROBUSTHED.**

Derefter skal der findes en oplægsholder, så der er noget på seminaret, man kan være sammen om og alle på den måde kan føle, at de får en ny viden. Dette kan eksempelvis være viden om hvorfor nogen, som ikke ligner en selv, agerer som de gør. Det kan styrke forståelsen og øge nysgerrigheden på tværs.

Kortlægningen af udfordringer kan være med til at vælge, hvilken oplægsholder det skal være.

Efter et fælles oplæg blandes deltagere ved borde til gruppearbejde. Grupperne skal dannes på forhånd, så de blandes på tværs af baggrund. Her er det muligt at skabe koblinger mellem de ressourcer, der er kortlagt, og sætte aktører sammen, som ellers ikke naturligt ville møde hinanden.

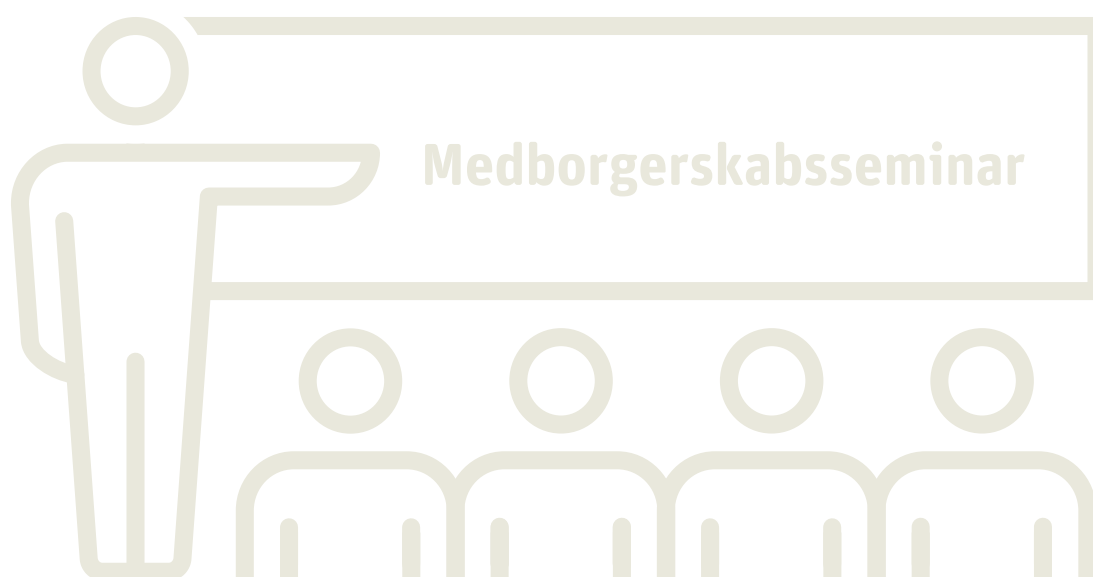
Ved bordene kan man drøfte, hvad der fungerer godt i området, og hvad man kan gøre for at styrke sammenholdet – samt hvilke tiltag, de selv kan tage for at igangsætte arbejdet. I et konkret eksempel sad medarbejdere fra en lokal ungdomsklub sammen med nogle aktive ildsjæle fra området. Begge parter gik med ønsket om at starte en fædregruppe – og så blev et samarbejde skabt. Hvis de ikke havde været samlet der, kunne man risikere at de enten lavede parallelle indsatser eller at ingen af parterne kom i gang.

Efter drøftelsen ved bordene er det en god ide at slutte af med en plenum-gennemgang, så alle får overblik over de mange ressourcer, der er til stede i rummet og går derfra med en god energi.

Efter et sådant seminar er det naturligvis vigtigt at følge op på de tiltag, der er kommet frem og understøtte disse. Det er ligeledes en god idé at holde gryden i kog ved at lave et opfølgingsseminar eventuelt online eller kortere.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Inviter både frivillige ildsjæle og fagprofessionelle ud fra de ressourcer, der er i området.
- 2** Sørg for at grupperne er blandet mellem frivillige og professionelle – og sæt dem sammen på forhånd ud fra analysen og potentielle koblinger.
- 3** Skab gode rammer for en blandet gruppe – for eksempel et tidspunkt, hvor flest mulige kan, og få skabt mening for alle om, hvorfor det er relevant for lige præcis dem.

ONLINE
MEDBORGERSKABSSEMINAR

EKSEMPEL

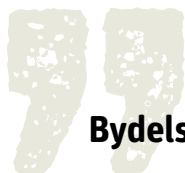
ONLINE-SEMINAR MED AYDIN SOEI

I Høje Gladsaxe benyttede vi sociolog og forfatter Aydin Soei til både den fysiske temaeftersmiddag og til det efterfølgende oplæg der, grundet Covid-19 pandemien, blev afviklet over Facebook.

Da vi planlagde opfølgningen på det første medborgerskabsseminar havde vi håbet det også kunne blive med fysisk fremmøde og derfor var det de muliges kunst og ud fra devisen, at lidt var bedre end ingenting, da vi endte med et online-seminar. Det er klart, at det at kunne mødes fysisk og have samtalen på tværs har en stor betydning for dialogen, sammenhængskraften og udvikling af initiativer til at styrke medborgerskabet. Men online-formatet kunne noget andet – og vores erfaring gør, at vi også fremadrettet vil benytte det som supplement. Samtidig betød det, at flere fra andre boligområder og kommuner også fik mulighed for at deltage, da der ikke var begrænsninger på deltagerantallet.

Det var en fordel for nogle, at man skulle ikke møde fysisk op, men kunne deltage hjemmefra. Det betyder, at nogle, som normalt ikke kunne deltage fik mulighed for det: uanset om det var fordi man skulle være hjemme hos sine børn, havde helbredsmæssige udfordringer eller ikke havde lyst til at komme alene.

Dem der deltog ”live” havde mulighed for at stille spørgsmål i chatten undervejs, men ellers kunne dem, der havde lyst også se det efterfølgende. Det betød samlet set, at flere havde mulighed for at være med end hvis det var et fysisk arrangement en enkelt aften.

Bydelsnationalisme

Det der historisk set har kendetegnet de gamle arbejderkvarterer helt fra gammel tid til i dag er en stærk bydelsnationalisme, hvor man føler et lokalt tilhørsforhold og har lyst til at engagere sig i området. Så bydelsnationalisme er jo en positiv ting, hvis det fører til, at man føler et tilhørsforhold til området og har lyst til at engagere sig og gøre en forskel. De perioder, hvor bydelsnationalisme kan blive destruktivt, det er hvis vi kan se, at folk føler stor mistillid til det omgivende samfund, hvis man føler man ikke bliver betragtet som ligeværdig medborger pga. det sted, man bor, hvis man føler, man bliver betragtet som modborger.”

AYDIN SOEI

Citat fra online-seminaret om medborgerskab

INDSATS 4: TEMADAGE VEDRØRENDE NEGATIV SOCIAL KONTROL

Hvad går indsatsen ud på?

At højne viden om negativ social kontrol og æresrelaterede krænkelse hos fagprofessionelle og hos civilsamfundet generelt. Vi var blevet opmærksomme på, at fagpersoner kan blive både bekymrede og tvivlende overfor egen faglighed i sager eller situationer, hvor æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol kan indgå. Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) gjorde os blandt andet opmærksom på, at tvivlen er et nyttigt vilkår og kan nuancere og kvalificere netop de problemstillinger, som frontpersonale til daglig står i. Et dilemma, man kan stå i er, hvornår det er social kontrol og hvornår det er negativ social kontrol. Det er der ikke en entydig facitliste til, men gennem oplæg er fagpersoner og civilsamfund blevet klædt på i forhold til opmærksomhedspunkter, og hvordan man gennem en nysgerrig og transparent tilgang kan gå til problemstillingerne.

Hvorfor og hvordan skal vi arbejde med indsatsen?

Som en del af kortlægningen under projekt Forebyggelse i fællesskab pegede særligt fagpersonale på, at negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter er et fænomen, som de har behov for at få mere viden om. For at efterleve ønsket om at styrke nøglepersoners viden og faglighed på området indgik vi et samarbejde med Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI). Ønsket

var dels, at fagpersonale skal blive bedre til at håndtere konkrete sager, men kortlægningen pegede desuden på relevansen af, at civilsamfundet, herunder bydelsmødre, ildsjæle og fædregrupper kan få indsigt i området. Dette betød, at vi sammen med SIRI har afviklet to temadage. En for fagpersoner med fokus på opkvalificering og en temaaften med civilsamfundet med temadrøftelser og debat om emnet. I nedenstående afsnit vil begge temadage blive beskrevet yderligere.

Opkvalificering for fagpersonale

Grundet Covid-19 pandemien i efteråret 2020 blev opkvalificeringsseminaret for fagpersonale afholdt virtuelt. SIRI stod for et oplæg omkring

faglige begreber og handleplaner i henhold til negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter, og en ekspert på området, der har beskæftiget sig med feltet i både Ballerup og Herlev, stod for et oplæg vedrørende samarbejdet med civilsamfundet i henhold til forebyggelse af negativ social kontrol. Ligeledes var formålet med temadagen en drøftelse af om man som kommune er klædt på til at arbejde forebyggende med negativ social kontrol, og hvorledes kommuner og frivillige foreninger kan arbejde sammen om forebyggelse af negativ social kontrol og æresrelateret konflikter.

Jeg tror frivillige kan gøre noget anderledes end kommunerne ved at de på sin vis faktisk kan stille nogle krav, som er interrelationelle og med-menneskelige, hvor det ikke bliver sådan, er et system, der stiller krav til dig som individ i samfundet, men det bliver nogle krav du stiller som menneske mod menneske.”

Citat fra frivillig i fædregruppen Baba

Temaaften for civilsamfund

Til temaaftenen i Høje Gladsaxe for civilsamfundet deltog repræsentanter fra bydelsmødrene, fædregruppen, dialogrådet, ildsjæle samt enkelte unge. SIRI stod for et oplæg om social dannelse og negativ social kontrol, samt et oplæg om demokrati og frihedsrettigheder. Slutteligt var der en stærk personlig fortælling, som vidnede om, hvor store konsekvenser det kan have, når der udmøntes negativ social kontrol overfor det enkelte menneske.

Hvorledes iværksætter vi indsatsen?

Fremgangsmåde for webinar med fagpersonale

Efter sparring med SIRI inviterede vi lokalt ansatte i udvalgte boligområder, socialrådgivere, ansatte fra jobcentre og lokalpoliti på tværs af de tre deltagende kommuner til webinar. Vi udarbejdede, i samarbejde med SIRI, en fælles invitation til alle tre kommuner samt politiet. SIRI stod for at afvikle det faglige arrangement via Zoom.

Temadagen fungerede som en vekselvirkning mellem faglige oplæg og korte gruppedrøftelser. Det var SIRI, der opdelte grupperne ud fra deltagersammensætningen.

Eksempler på nogle af de drøftelser der fandt sted i arbejdsgrupper på webinar:

- Kan samarbejdet med civilsamfundsaktører styrke jeres arbejde, hvis ja, hvordan?
- Kan etniske frivillige foreninger brobygge mellem lærere og kommunalt ansatte til forældre?
- Har kommunen en handlingsplan i arbejdet omkring æresrelateret social kontrol?

Idet vi på daværende tidspunkt ikke havde erfaring med webinarer, besluttede vi at udarbejde et kort evalueringsspørgeskema til alle deltagerne i spørgeskemaprogrammet SurveyXact. Vi havde desuden et ønske om at blive klogere på, om deltagerne havde fået større indsigt i feltet, og hvordan de havde opfattet læringen på webinarret.

Udbyttet af det virtuelle temamøde

Vi var meget positivt overraskede over den store deltagertilslutning til webinarret. Hele 85 tilmeldte fra kommuner og politi på tværs af forskellige fagprofessioner havde tilmeldt sig.

Spørgeskemaet havde en høj svarprocent på 79 %. En kort opsummering af data pegede på, at deltagerkredsen fik nogenlunde og stor indsigt i emnet. Kommentarerne i surveyet og bemærkninger på dagen peger i den forbindelse på, at deltagerne kunne arbejde videre i egen praksis med emnet.

Ydermere blev det tydeligt, at det er vigtigt at inddrage civilsamfundet, når vi arbejder med emnet. Det blev desuden tydeligt, at det er vigtigt med begrebsafklaringer og definitioner. Endeligt blev det klart at fagprofessionelle på tværs af kommunerne har behov for at vide, hvor man kan hente både viden og hjælp i forhold til konkrete sager. Temadagen har blandt andet betydet, at Gladsaxe Kommune udarbejder en beredskabsplan for området.

Fremgangsmåde for temaaften for civilsamfund

I samarbejde med SIRI sammensatte vi et program for temaaften. Vores fokus var at skabe et godt afsæt til at få en åben dialog om social kontrol. Et emne der både er vanskeligt og tabubelagt.

Invitationen blev sendt personligt til udvalgte grupper (bydelsmødre og dialogrådet), lagt på Facebook og hængt op i opgangene i Høje Gladsaxe.

Oplæggene fra SIRI tog afsæt i lovgivningen, hvor deltagernes betragtninger kom i spil. Der blev løbende indflettet små processer, hvor deltagerne kunne komme til orde. Formålet var at tilbyde faktuel viden og skabe forståelse for de mange dilemmaer, der er om emnet. Der blev sondret mellem social kontrol og negativ social kontrol. Denne forskel blev meget tydelig, da en stærk personlig fortælling blev formidlet. Her kunne deltagerne høre om konsekvenserne for en ung pige, der blev udsat for negativ social kontrol. Men også høre hendes nuancerede tilbageblik da hun, som voksen kvinde, kunne se de mange forskellige perspektiver og positive intentioner. Men også de mange steder, hvor der burde være grebet ind og igangsat en dialog i stedet for tavshed fra omverdenen.

Udbyttet af temaaftenen for civilsamfundet

SIRI bragte et tema om negativ social kontrol på dagsordenen, som involverede deltagerne. Der var en god blanding af oplysning og en opmærksomhed på de mange nuancer og dilemmaer, der er omkring emnet. Der var nogle gode refleksioner og mange forskellige synspunkter.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

Den virtuelle temadag

- 1 Det er vigtigt at invitere en bred deltagerskare. For eksempel var der mange der deltog fra jobcentrene, da det viste sig, at det er en problemstilling, der ofte fylder i deres arbejde.
 - 2 Hvis der skal gennemføres et survey, og svarprocenten skal op, er det godt at tage højde for dette og også afgive tid til dette de sidste 5 minutter af selve webinarret.
 - 3 Angiv nøgleperson i hver kommune, så deltagerne ved, hvem der arbejder videre med eventuelle arbejdsgrupper i henhold til for eksempel handleplan.
-

Temaaften med civilsamfundet

- 1 Beskriv rammerne for temaet enkelt. Teori, jura og lignende skal være let at forstå.
- 2 Kom med eksempler, der konkretiser emnet, så deltagerne kan genkende dilemmaerne.
- 3 Inddrag deltagerne i en debat om emnet, så det bliver levende.

INDSATS 5: SAMARBEJDE MED EJENDOMSMESTRE OG EJENDOMSFUNKTIONÆRER

Hvad går indsatsen ud på?

Indsatsen går ud på at styrke samarbejdet mellem ejendomsfunktionærerne i boligområderne og dem, der arbejder med kriminalitetsforebyggelse, ekstremisme og tryghed, eksempelvis lokalpolitiet og SSP.

Tendensen i de udsatte boligområder er, at der bliver færre boligsociale helhedsplaner, hvorfor det er endnu vigtigere at styrke samarbejdet med boligforeningerne og deres drift, som altid er en del af boligområdet og deres kernerdrift.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Ejendomsfunktionærerne er en stor ressource i områderne. De har deres daglige gang i områderne og kender disse indefra. De er helt ude i front og er oftest beboernes første møde med personale. Hvis beboerne er i tvivl, vil de ofte i første omgang gå til ejendomsfunktionærerne og disse vil ofte

henvise beboerne videre, hvis de modtager henvendelser uden for deres kerneopgaver. Hvis de således er klædt på til opgaven, er det væsentligt nemmere for dem at give beboerne korrekt information om, hvor man skal henvende sig ved utryghed. Omvendt kan det skabe øget forvirring og utryghed, hvis de ikke er klædt på til opgaven, og i værste fald kan komme til at give forkerte informationer.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Det er vigtigt, at man, før man igangsætter indsatsen, har en fælles snak om formålet. Det skal ikke være en ekstraopgave for hverken ejendomsfunktionærerne eller politiet og

SSP, men noget som bidrager til begges opgaveløsning. Eksempelvis kan utrygge beboere fylde meget for en ejendomsfunktionær, og det kan afhjælpe, hvis de ved hvor de kan sende beboeren hen, og ved, at der bliver handlet og fulgt op. Samtidig kan en større viden fra boligområdet gøre, at lokalpolitiet kan tilrettelægge indsatser og bruge ressourcerne bedre.

Indsatsen kan opstartes med et fælles møde mellem de forskellige aktører: Ejendomsfunktionærer og driftschef, SSP og eventuelt gadeteam, lokalpoliti og eventuelle boligsociale medarbejdere.

Det første møde handler primært om at få sat ansigt på hinanden og lære hinanden at kende. Det er vigtigt at få en forståelse af hinandens arbejdsforhold, for at man bedst muligt kan samarbejde. Det kan eksempelvis være mødetider eller forskel på lokalpoliti og beredskab m.m. Det er vigtigt at sætte en god ramme og få skabt en god stemning – eksempelvis over en fælles frokost.

Til et opstartsmøde kan man medbringe forskellige problemstillinger, som kan drøftes på tværs af de forskellige faggrupper som afsæt for at lære hinanden at kende. Det er tit lettere, hvis man taler om noget konkret, eksempelvis hvor skal man gå hen med en bekymring, unge der hænger på brandtrappen, salg af stoffer eller utrygge beboere. Der kan være mange tvivlstilfælde i forhold til, hvornår der skal anmeldes eller kommunen skal kontaktes.

Efter det første møde kan man drøfte hvordan samarbejdet kan fortsætte, så man bevarer og udbygger relationen, eksempelvis ved at lokalpolitiet kommer forbi ejendomskontorerne med faste intervaller, eller at politi og SSP deltager på fællesmøder.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Skab kendskab til og respekt for hinandens arbejdsforhold.
- 2** Giv dem, der møder beboerne først, redskaberne til dialog og viden om, hvem de skal gå til.
- 3** Skab uformelle relationer og få sat ansigt på hinanden, så er det nemmere at tage fat i hinanden senere.

INDSATS 6: DIALOGRÅD

Hvad går indsatsen ud på?

Dialogrådet er tænkt som et frivilligt advisory board med repræsentanter fra boligområdet. Deltagerne repræsenterer både ældre, forældre fra børnefamilier, unge, danske samt forskellige etniske grupperinger. Antallet kan variere fra 8-20 personer. Dialogrådet inviteres ca. 3 gange årligt til samtaler i en uformel ramme. Der kan serveres et let måltid. Antallet af møder med dialogrådet kan justeres efter behov. Deltagerne får tydelig information om, at deres bidrag anvendes i en eller anden form. Det er ikke altid, at konkrete forslag bliver brugt, men måske elementer af dem. Dialogrådet får på møderne tilbagemelding om, hvordan vi har anvendt deres input fra sidste møde.

På mødet drøftes emner, som har betydning for deltagerne. Eksempelvis hverdagsdiskrimination, dem og os, negativ social kontrol, bandekonflikt og beredskab, afdækning af ressourcer og udfordringer i et område m.m. Det er vigtigt at mødet tilrettelægges med samtaler i små grupper, så der kan opstå en tillidsfuld dialog. Mødet afsluttes med en opsamling.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Indsatsen bringer borgernes perspektiv i spil og tilvejebringer ny lokal viden, som er vigtig, når arbejdet i boligområdet skal planlægges. Dialogrådet kender til lokalområdet, og ved hvad der rører sig i de private netværk i området. Deltagerne i dialogrådet er endvidere væsentlige "connectors"

der har kontaktflader, som professionelle ikke har adgang til. De er engagerede ildsjæle, der gerne vil bidrage til at skabe et godt boligområde. Ofte er deltagerne ikke en del af de etablerede netværk som eksempelvis boligsekskabernes bestyrelser.

**DIALOGRÅDET KENDER TIL
LOKALOMRÅDET, OG VED HVAD
DER RØRER SIG I DE PRIVATE
NETVÆRK I OMRÅDET.**

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Først afdækkes hvilke positive connectors, der er i området. Dette kan gøres gennem den beskrevne kortlægningsmodel. Herefter kontaktes borgerne enkeltvist, hvor de orienteres om formålet og formen for dialogrådet. Efterfølgende indkaldes deltagerne til et møde, hvor de igen informeres om tanker om dialogrådet og en problemstilling drøftes. Inden mødet afsluttes, aftales med den enkelte, om de fortsat vil inviteres til møde i Dialogrådet. Deltagerkredsen skal løbende justeres og det er en god ide at opfordre til, at deltagerne tager en ven med til mødet. Dette giver mulighed for at komme i dialog med borgere, man ellers ikke ville være kommet i kontakt med.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Sørg for, at hver enkelt deltager oplever, at de fik noget ud af mødet.
- 2** Det kræver en indsats at sørge for at skabe tillid og god dynamik på møderne, som er vigtigt for at få reel brugbar viden frem.
- 3** Man skal løbende tilpasse deltagerkredsen, så den er repræsentativ for beboerne i området. Da det er frivilligt falder folk til og fra. Dette kræver en løbende indsats.

*De unge blev først undervist i film
og foto efterfulgt af undervisning i
redigering og post-produktion.*

INDSATS 7: TURNING TABLES DANMARK

Som en del af Forebyggelse i fællesskabs indsats i Høje Gladsaxe blev der i sommeren 2020 samt 2021 indgået et samarbejde med organisationen Turning Tables Danmark.

Turning Tables Danmark er en lille organisation, der arbejder for at styrke børn og unge og samtidig skabe nye brudflader i dansk kulturliv. Med film, foto og musik skaber Turning Tables Danmark frirum, hvor børn og unge lærer nye færdigheder, opbygger selvværd, deler oplevelser i positive fællesskaber og sætter ord og billeder på deres frustrationer og drømme.

Turning Tables Danmark arbejder i de unges lokalområder – med afsæt i deres interesser. På de unges hjemmebane, men i professionelle rammer der giver ny inspiration. Organisationens instruktører har en professionel kunstfaglig baggrund koblet med stærke sociale kompetencer, hvilket skaber et afgørende og anderledes afsæt for et møde, hvor de unge ikke ser dem som pædagoger, men som inspirerende kunstnere – i dette tilfælde professionelle fotografer, filminstruktører, dokumentarister og klippere.

Vi vil bare gerne flyve frit, være vores egen stemme og blive accepteret for den. Vi skal ikke altid gøre, hvad der bliver sagt af vores storebrødre, vores familier. De har taget deres valg. Om det er det rigtige eller forkerte, er svært at sige. Men det har konsekvenser. Vi er stadig frie. Vi vil træffe vores egne valg.”

Ung, 20 år, Høje Gladsaxe

Organisationen er fagligt funderet inden for rammen af psykosocialt arbejde med resiliens som omdrejningspunkt. En grundlæggende pointe i denne tilgang kan sammenfattes som et fokus på de unges aktuelle kontekst og livssituation, fremfor deres fortid og indre følelsesliv. Enhver historie har plads og der arbejdes med den samme kunstfaglige seriøsitet, ligegyldig om den unges historie handler om yndlingspizzaen eller en skuddræbt bror. Det frie og legende kreative rum, interaktionen med hinanden og omgivelserne kommer først, og skaber dermed en positiv, fremadskuende ramme om aktiviteterne.

Hvad går indsatsen ud på?

Turning Tables Danmark har i projektet Forebyggelse i fællesskab arbejdet med kriminalitetstruede unge i blandt andet Høje Gladsaxe. Fælles for de unge er, at de alle har været antrufne af politiet inden for de seneste 12 måneder, eller at lokalt fagpersonale har vurderet dem som kriminalitetstruede. I alt deltog 15 unikke unge deltagere gennem hele forløbet og med en betydelig involveringsgrad. Den boligsociale helhedsplan i Høje Gladsaxe har i samarbejde med Turning Tables Danmark udviklet denne særlige indsats, hvor arbejdet med de kriminalitetstruede unge, grundet corona-pandemien, primært har fundet sted udendørs med undervisning ugentligt gennem flere måneder. Undervisningen var todelt med først film/fotoundervisning efterfulgt af undervisning i redi-

gering og post-produktion. Her har de unge deltagere blandt andet tillært sig færdigheder indenfor foto-software såsom Photoshop og Premiere Pro.

De unges arbejde med kameraet udmøntede sig blandt andet i en fotoudstilling på Høje Gladsaxe Torv, der blev præsenteret for hele boligområdet ved en fernisering i august 2020, hvor blandt andet Gladsaxe Bladet dækkede begivenheden. Udvalgte fotografier fra udstillingen er efterfølgende blevet udstillet i boligområdets vaskerier til glæde for områdets øvrige beboere. Det har været med til at vise resten af området de unges blik på, og stolthed ved, området. Fem deltagere har løst betalte opgaver (små fritidsjob) som foto- og filmdokumentarister ved blandt andet Ungdommens Folkemøde, Roskilde Festival, lokalt ved den boligsociale helhedsplans aktiviteter og til Ungdomsbureauets interne konferencer. Og de har stolt fremvist film i Høje Gladsaxes bibliotek til deres familie og andre fremmødte. Dette giver selvtilid og en vigtig tro på egne evner, ligesom der også bliver skabt et nyt narrativ om dem som ungegruppe.

Igennem filmformatet har jeg kunnet reflektere – og finde en ny stolthed over at bo i Høje Gladsaxe.”

Ung, 15 år, Høje Gladsaxe

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Vi skal arbejde med indsatsen, fordi de unge deltagere opnår konkrete faglige evner samt får styrket deres sociale kompetencer og netværk. Dette gøres dels gennem det ovenfor nævnte læringsforløb, med fokus på at de unge tilegner sig kompetencer indenfor det film- og fototekniske, og dels gøres det ved, at ungegruppen samarbejder hen mod et fælles mål – dette kan for eksempel være førnævnte fotoudstilling.

At arbejde målrettet, processuelt og i en gruppe bidrager til, at de unge opnår kompetencer, der går ud over det kameratekniske, og giver de unge indblik og erfaring med at arbejde projektorienteret fra A til Z. De lærer blandt andet at samarbejde, at sætte sig konkrete mål, at give/modtage kritik, at overholde tidsplaner, og afslutte et projekt. Alt sammen læring som den unge kan bruge i mange aspekter af sit liv. Og fordi det ovennævnte arbejde tager udgangspunkt i de unges egne interesser og blik på verden omkring dem, så formår Turning Tables Danmark med indsatsen at rekruttere og fastholde unge, som ellers vil have svært ved at gennemføre mere 'konventionelle' læringsprocesser. Fordi organisationen, gennem det kreative, har mulighed for at møde den unge, hvor denne er i sit liv i øjeblikket, formår den at gøre aktiviteten relevant – og dette fører til en høj fastholdelse.

Ud over at indsatsen potentielt kan have positiv indvirkning på deltagerne på et individuelt plan, har de unge fået et reelt alternativ og adgang til et nyt fællesskab, hvor de italesætter hinanden i positive vendinger og med blik for hinandens svagheder og styrker.

Altså nu er vi sammen på en anden måde – vi laver noget helt andet sammen. Vi mødes ikke længere rundt om FIFA (computerspil, red.) og sofaen. Nu mødes vi for at tage billeder eller lave musik – det er en fed måde at være sammen på. Vi lærer nye ting om fotografiet sammen. Ting, vi så taler om bagefter og tager med tilbage til klubben, og man kan se, hvor meget de andre i klubben gerne vil være med.”

Ung, 17 år, Høje Gladsaxe

Indsatsen har også betydning på et mere 'strukturelt' plan ved, at de unge indtager nye positioner i deres lokalområde, når de pludselig skaber positive oplevelser for andre beboere i deres lokalområde (for eksempel via en offentlig fotoudstilling). Der opstår nye positive billeder og dialogiske referencer på dem som gruppe og individer i stedet for, at de for eksempel oplever, at andre opfatter dem som utryghedsskabende. De unges visuelle produktioner og fortællinger fra deres boligområde er samtidig med til at udfordre de ofte stereotype og negative fremstillinger af de almene boligområder, man ser i medier og offentligheden.

Ved at tilføre nye kompetencer og dermed højne troen på egne evner er håbet desuden at motivere de unge til at starte på og/eller gennemføre en ungdomsuddannelse og få et fritidsjob.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Rekrutteringen af unge til projektet skete i et samarbejde mellem SSP, den boligsociale helhedsplan Vores HG, ungdomsklubben Fair Play samt Turning Tables Danmark. Derudover satte Turning Tables Danmark deltagere fra tidligere aktiviteter i området i spil, der hjalp med til at tiltrække/rekruttere mere tilbageholdende unge.

Mange af de unge Turning Tables Danmark møder i de almene boligområder har et negativt forhold til 'systemet' og dets aktører. Det handler i høj grad om, at de unge gennem deres opvækst har mødt politiet langt oftere end andre unge – både som ofre og som gerningsmænd. Ofte opfatter de unge myndighederne og for eksempel politiet som modstandere. En væsentlig del af Turning Tables Danmarks rekrutteringsarbejde handler derfor om at forstå, anerkende og afmontere disse potentielt konfliktskabende forståelser og etablere grundlag for en bedre dialog og et mere nuanceret billede af 'system-danmark'.

I forhold til det kriminalpræventive arbejde er det Turning Tables Danmarks vurdering, at tidlig planlægning i nær koordination med lokale aktører, der selv har indsatser for unge, samt en tidlig kommunikation omkring projektet, er afgørende faktorer for, at det lykkes. Samtidig er det afgørende at møde de unge med et 'nyt blik', hvor de unge har mulighed for at træde ud af fastlåste lokale roller.

De unges arbejde med kameraet udmøntede sig blandt andet i en fotoudstilling på Høje Gladsaxe Torv.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Husk at lytte til, hvad den unge har af tanker og ønsker. De unge skal mærke, at de bliver taget alvorligt. Lykkes dét, øges chancerne for, at den unge vil engagere sig i projektaktiviteten og fællesskabet omkring denne.
- 2** Tag de unge ud af boligområdet og giv fællesskabet et formål (for eksempel en konkret opgaveløsning) i en kontekst, hvor de møder og interagerer med andre, som de ellers ikke møder til dagligt. Bevægelsen understøttes yderligere ved, at de unge kan tage deres produkt (opgaveløsningen) med hjem til boligområdet og stolt vise frem for andre, hvilket også kan ændre narrativet om de unge.
- 3** Forankring! Tænk fra starten over, hvordan de unges deltagelse i aktiviteterne har en meningsfuld fortsættelse, samt udforsk mulige brobygninger til andre indsatser og fællesskaber.

CASE

TURNING TABLES DANMARK: FILM OG DREJEBOG

'Mit møde med Aydin Soei' – En udskoling/gymnasiefaglig filmvejledning

'Mit møde med Aydin Soei' er en lille dokumentarfilm om mødet mellem Mahdi, en ung mand fra Høje Gladsaxe, og den dansk-iranske forfatter og sociolog Aydin Soei, på en bänk midt i boligområdet en tilfældig mandag eftermiddag i juni 2021. En gruppe unge fra boligområdet deltager aktivt både foran og bagved kameraet. Filmen stiller skarpt på emner såsom 'stigmatisering', 'diskrimination', 'racisme' og 'ghettopakken', og filmen er oplagt at inddrage i undervisningsforløb om integration og identitet – herunder kriminalitet, fordomme, samt forældrenes og samfundets rolle.

LINK TIL FILM

<https://vimeo.com/644715279>

Særfagligt: Samfundsfag/Dansk: Dokumentarfilmen er oplagt til en diskussion af ungdomsliv og identitetsdannelse. Den kan samtidig være et omdrejningspunkt for en videre samtale om stigmatisering, ghetto-begrebet, polarisering, politik, integration og kulturmøder. 'Mit møde med Aydin' er velegnet til forløb på flere niveauer i både dansk og samfundsfag. Da det er vigtigt, at der er plads til drøftelser, kan man med fordel arbejde med filmen i mindre grupper.

Temaer til undervisningsbrug

1. Hvordan opfattes italesættelsen af de udsatte sociale boligområder i medierne, politik, daglig samtale med videre. Hvilken betydning kan dette have for de unges selvbilleder?
 - Hvordan kan blandt andet Nordvest- og Tingbjerg-undersøgelsen oplyse os om emnet stigmatisering?
 - Find Tingbjergundersøgelsen på AFFORD Aps – Akademiet for Forebyggelse Danmarks hjemmeside <https://afford.dk>
 - Find Nordvestundersøgelsen på Københavns Kommunes hjemmeside <https://kk.dk>
 - Hvordan kan vi bruge undersøgelserne til at forstå de muligheder/udfordringer nogle unge minoritetsdanskere oplever?
2. Hvordan oplever Aydin og Mahdi diskrimination? Hvordan ser de deres muligheder for at blive accepteret i Danmark? Kan de gøre mere, end de allerede har gjort?
 - Hvordan bliver Aydin og Mahdi påvirket af den rolle, som de ofte påføres i det danske samfund (ikke-vestlig, indvandrerdreng, 'farlig')?
 - Hvordan vil I beskrive Aydin og Mahdis ungdomsliv, og hvordan adskiller det sig fra etniske danskernes ungdomsliv?

INDSATS 8: TRYGHEDSVANDRINGER

Kvartersvandring, områdevandring eller tryghedsvandring. I projektet er der brugt både forskellige navne og tilgange til, hvordan man gennem en fælles vandring arbejder med at øge trygheden og skabe forbedringer i områderne. I det følgende er der eksempler på de forskellige tilgange.

Hvad går indsatsen ud på?

Overordnet set går indsatsen ud på at gå rundt i et område og se på, hvor der er mulighed for at skabe forbedringer som kan øge trygheden. Det kan både være gennem fysiske tiltag såsom belysning eller beplantning, sociale tiltag for at indtage rummet eller opmærksomhed på, hvor der foregår kriminalitet. Det kan samtidig være at se på, hvor der er trygt allerede, og hvordan de steder kan inspirere til at arbejde med de steder, der er utrygge. Aktørerne er de beboere, som ofte færdes i området dagligt, og som derfor har en stor viden og ved hvor der er trygt og utrygt. Deres viden kobles med dem, der har ressourcer til at handle på udfordringerne – både beboerne, boligforeninger, kommune, politi med videre.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Utryghed er en kompleks størrelse og ikke én part kan løse det alene. Med en tryghedsvandring er der mulighed for at se på trygheden fra mange forskellige vinkler og med mange forskellige typer af løsninger.

Hvis et område er indbydende med gode faciliteter og der er gode oversigtsforhold eksempelvis i forhold til belysning og beplantning, så er der mere trygt at færdes. Det gør det også sværere at begå kriminalitet, både fordi der ikke er nogen steder at skjule det og der vil være mere liv. Hvis områderne er velholdte, sender det også et signal om at der tages ansvar.

I arbejdet med at løse udfordringer med utryghed er det altafgørende at inddrage hverdagens eksperter; nemlig dem der bor og færdes i området og derfor oplever utrygheden, men også samtidig ved, hvad der skal til for, at de føler sig mere trygge.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

I projektet Forebyggelse i fællesskab har vandringerne først og fremmest bygget på de forskellige kortlægninger af områderne, som tidligere beskrevet (på side 18-23). Her er de fysiske steder kortlagt med fokus på både udfordringer og ressourcer, hvorefter der er udarbejdet et kort, som danner grundlag for ruten på en tryghedsvandring. En kortlægning er første step til at afdække om, der er grundlag for at iværksætte indsatsen, og hvor der skal fokuseres.

Det er en forudsætning for en tryghedsvandring, at de rigtige parter er med i processen – det vil sige nogle, der har kompetence til at beslutte og gennemføre de ændringer, som vandringen peger på, eksempelvis boligforeninger og kommune.

Deltagerkredsen vil afhænge af den lokale kontekst; eksempelvis hvor tit man gennemfører vandringen, og hvad den har peget på. Boligforeningerne – for eksempel drift og afdelingsbestyrelser, kommunen – for eksempel deres driftsafdeling, hvis der er kommunale arealer, SSP samt politi. I forhold til beboerne kan man både invitere bredt eller smalt – og man kan tage udgangspunkt i de beboere, som har deltaget i kortlægningen. Hvis man inviterer bredt, kan det være godt at få mange forskellige perspektiver repræsenteret, da der er forskel på hvordan yngre og ældre bruger et område. Man kan også holde en vandring for en specifik målgruppe for eksempel unge.

På selve vandringen har det Kriminalpræventive Råd udarbejdet nogle faktorer man kan se på. Eksempelvis om der er mennesketomt eller befolket, om der oplyst eller mørkt, eller om der er skjulesteder eller overblik. Læs mere i deres pjeces om tryghedsvandring på det Kriminalpræventive Råds hjemmeside <https://dkr.dk>

L DET ER BEBOERNE, SOM FÆRDES I OMRÅDET DAGLIGT, DER VED HVOR DER ER TRYGT ELLER UTRYGT.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Lav kortlægningen inden, så I har et kort med udfordringer i området at gå ud fra. Dette giver også mulighed for at invitere specifikke aktører, som kan være med til at løse udfordringerne.
- 2** Se beboerne som eksperter i deres område og deres egen tryghed.
- 3** Sæt samarbejdspartnere fra politiet, kommunen, boligorganisationer og civilsamfund sammen til at løse de fælles tryghedsudfordringer. Der er oftest ikke én løsning, men mange faktorer, der kan bidrage til løsningen.

EKSEMPEL 1

HØJE GLADSAXE:

STOR TRYGHEDSVANDRING MED MANGE BEBOERE

Kortlægningen var udgangspunktet for ruten rundt i området. Der var i alt fem stop undervejs. Vi startede med en fællesspisning, hvor der var en kort introduktion fra de forskellige parter – boligorganisationer, kommune og politi samt en præsentation af de forskellige professionelle til stede. Ved fællesspisningen sad man blandet ved bordene, så der var mulighed for at tage en overordnet snak om tryghed og området. Hvert stop havde et tema – eksempelvis anmeldelser, indtagelse af rummet m.m. Stoppene var placeret ud fra hvor kortlægningen havde peget på, at der var udfordringer, men også ressourcer. Således at der både blev sat fokus på, hvor der var plads til forbedringer, men også hvor noget fungerede godt og kunne tjene til inspiration andre steder.

Deltagerne

Tryghedsvandringen i Høje Gladsaxe havde en bred skare af deltagere – både professionelle, erhvervsdrivende og beboere. Der deltog knap 100 mennesker.

De næste skridt

En gruppe med deltagere fra både boligorganisationerne, politiet, kommunen og den lokale centerjer, planlagde og fulgte op på tryghedsvandringerne. Efter tryghedsvandringen samledes alle input og der blev udarbejdet en fælles opsamlings- og prioriteringsrapport, som der i fællesskab blev arbejdet med og fulgt op på. Denne blev også anvendt til at kommunikere ud, hvad der kom ud af tryghedsvandringerne

ÉT GODT RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1 Dialog undervejs er vigtig – både beboere imellem og imellem beboere og professionelle. Nogle gange kan ting blive løst her og nu ved dialogen, og ved at vi sammen anskuer tingene. Understreg følelsen af, at vi sammen er med til at styrke området.

EKSEMPEL 2

MØRKHØJ: TRYGHEDSVANDRING MED WORKSHOPS

Ud fra kortlægningen havde vi fire stop på ruten, som havde emnerne: 1) drift af fællesarealer, 2) fællesskabende initiativer/naboskab, 3) trafik og 4) tryghed/kriminalpræventivt arbejde. Disse emner arbejdede vi efterfølgende videre med i emneopdelte workshops på den lokale skole. Her blev borgere, lokalt ansatte, kommunalt ansatte, gadeteam og SSP fordelt i fire grupper, der arbejdede videre med emnerne specifikt. Borgerne måtte vælge workshop efter interesse, og vi valgte i denne forbindelse at have en kommunal tovholder i hver gruppe

Deltagerne

Grundet en række utryghedsskabende begivenheder samt en virtuel kortlægning af boligområdet, besluttede kommunen i samråd med den lokale grundejerforening og politiet at afvikle en tryghedsvandring. Der findes ikke en boligsocial helhedsplan for området, og der er heller ikke boligsociale ansatte. Derfor indgik SSP et samarbejde med en kommunal medarbejder. I dette boligområde er der tale om mange forskelligartede boligtyper (leje, eje og andel), og det blev derfor fundet nødvendigt at invitere ind til vandringerne via forskellige platforme – herunder lokale facebookgrupper, grundejerforeningen og opslag i lokalområdet. På baggrund af den virtuelle kortlægning var der en gruppe beboere som havde tilkendegivet, at de gerne vil gøre noget særligt for deres område. Denne beboergruppe rettede vi direkte henvendelse til og bad dem være med til at hænge invitationer op i området.

De næste skridt

Resultaterne fra de forskellige workshops mandede ud i et opfølgende referat til alle deltagere med klare aftaler om næste skridt, og hvem der står for hvad. Der blev ligeledes af kommunen udsendt en samlet rapport over alle indsatser, der bliver håndteret i boligområdet.

ÉT GODT RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN...

1

Det er vigtigt med tydelig tilbagemelding til borgerne i området om de indsatser, tryghedsvandringen har ført til – det kan være i form af et referat eller en samlet rapport.

EKSEMPEL 3

HERLEV SYD: TRYGHEDSWORKSHOP FOR 7. KLASSE-ELEVER

Tryghedssessionen blev afholdt i den lokale folkeskole for 7. klasserne. Indsatsen gik ud på, at 7. klasserne fik udleveret et kort over området, hvor skole, deres hjem, vejen til stationen og bymidten indgik.

Den første øvelse gik ud på, at de unge skulle se området, hvor de boede, hvor de går i skole, og hvor deres fritidsinteresser var beliggende, med en ejendomsmæglerens øjne. De skulle ligeledes beskrive, hvis man skulle have en kammerat, der flyttede fra Jylland til at flytte til sin bydel, hvad ville man "sælge området" ud fra.

Næste øvelse gik ud på at se området fra en journalists øjne. Hvorledes ville man beskrive området, hvis man som journalist skulle skabe en historie borgere ville læse.

Sidste øvelse gik ud på at finde gode ideer til at lave fælles tryghedsvandring unge og ældre sammen.

En samlet konklusion omkring denne måde, i forhold til tryghedsvandring med beboerne i området var, at de unge bemærkede nogle andre ting end både deres forældre og de ældre, der var med på en tryghedsvandring.

Det der fungerede for de unge var, at der var så gode transportmuligheder, at man både var tæt på bymidten og bycentret, og ligeledes var de unge glade for, at der var mange grønne områder, og det var nemt at finde steder at gå til sport.

I henhold til bekymringer var der meget vejarbejde, hvorfor det var vanskeligt at komme rundt på cykel, især når bilerne holdt hen over cykelstier og bakkede, når man kom cyklende. Der var bekymring over, at det kunne være utrygt ved tunneller, hvor der kunne være mørkt, når man skulle hjem fra sportstræning, og ligeledes en irritation over, at der ikke fandtes cykelstativer nok ved indkøbscentre, stationen med mere. Dette gjorde, at man tit skulle smide sin cykel, hvilket igen kunne være en årsag til at man fik sin cykel stjålet.

Deltagerne

Deltagerne var 7. klasse-elever, lærere, SSP og en tryghedskonsulent.

Der blev taget referat til kommune og lokalpolitiet med fokus på forskellige udfordringer.

De næste skridt

Der blev udarbejdet ideer til, hvordan at man som ung og ældre kan komme tættere på hinanden. Flere af de unge gav udtryk for gerne at ville deltage næste gang der var en tryghedsvandring i kvarteret som ungekvartersambassadører. De unge havde også ideer om at have sæsonevents på Herlevs Facebookside, hvor unge og ældre kunne mødes og puste og male æg og have små konkurrencer.

ÉT GODT RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1 Hav en særlig opmærksomhed på, at unge og ældre ikke ser de samme udfordringer i et boligområde.

EKSEMPEL 4

GRANTOFTEN: VANDRING MED BOLIGFORENINGEN OG SSP

I Grantofte blev der valgt et simpelt set-up for vandringen med udgangspunkt i to faktorer:

- Kortlægningen i Grantofte viste en tryghed på 81 % blandt Grantoftens beboere.
- At der for få år siden blev afholdt en stor tryghedsvandring, hvor der blev gjort meget i området efterfølgende, og man derfor gerne vil holde det på et lavt niveau denne gang.

Deltagerne

Kortlægningen blev gennemgået af SSP i samarbejde med boligforeningens drift, afdelingsbestyrelse og administration, og der blev udarbejdet en videnssynthese. Her blev det besluttet, at de omtalte personer samt politiet skulle udføre vandringen.

De næste skridt

Selve kortlægningen har givet et godt og præcist billede af manglerne i Grantofte. Udgangspunktet for vandringen blev derfor et udarbejdet kort, hvor beboerne havde udpeget de steder, som de oplever som utryghedsskabende.

Herefter blev det aftalt, at man samledes efter vandringen, hvor man i fællesskab talte om, og besluttede, hvem der gør hvad ved de udfordringer, som observeredes på vandringen.

ÉT GODT RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1 Det er vigtigt med en forventningsafstemning med alle parter i forhold til, hvor stor og bred indsatsen skal være.

INDSATS 9: SKATTEJAGT

Hærværk, larm og affald kan især i ferieperioder præge de kommunale udearealer, der er tilknyttet skoler og børneinstitutioner. Positivt liv og ophold de steder kan være med til at forebygge og minimere problemet. I Herlev og Ballerup Kommune har man derfor videreudviklet og afprøvet en skattejagtmodel, som oprindeligt blev udviklet i Favrskov Kommune.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Formålet med skattejagten var at skabe mere liv på lukkede skoler og daginstitutioner i ferieperioderne, og dermed være med til at forebygge hærværk og unges utryghedsskabende ophold på de kommunale udearealer. Samtidig faciliteres en sjov oplevelse for kommunens børnefamilier.

Herudover bliver børnefamilier opmærksomme på nye udeområder i kommunen, man kan benytte. Dette er ligeledes tryghedsskabende, idet der er flere mennesker på områder, der normalt er tomme.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Organisering af skattejagten var et tværkommunalt samarbejde mellem blandt andet SSP, en tryghedskonsulent, kommunens institutioner og biblioteker. Posterne med kodelege til skattejagten, materiale til forældre samt plakater til reklame for kodejagten, blev udviklet i fællesskab.

På baggrund af lokalpolitikens og SSP's registreringer omkring hærværk og utryghedsskabende adfærd, blev der udvalgt bestemte områder, hvor skattejagten foregik.

Alle deltagere fik en guldmedalje udleveret, når de afleverede skattekortet på biblioteket eller i en butik – dette gav stor glæde for børnene. Til sidst blev der trukket lod om en familietur for fire.

For hvert distrikt, hvor der blev afholdt en skattejagt, blev der nedsat en projektgruppe, så der var et fælles ansvar og ejerskab.

AT SKABE MERE LIV PÅ LUKKEDE SKOLER OG DAGINSTITUTIONER I FERIEPERIODERNE KAN VÆRE MED TIL AT FOREBYGGE HÆRVÆRK.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Hvis der er erhvervsliv/butikstov omkring området hvor skattejagten foregår, er det en god ide at inddrage den lokale handelsforening. Man kan eventuelt hente skattekort i en af butikkerne, eller få udleveret gratis juice når man viser skattekortet.
- 2** Er der et bibliotek i området kan man med stor fordel samarbejde, idet biblioteket eksempelvis kan have en bog- eller filmudstilling omkring emnet på skattejagten. Man kan også inddrage lokale spejderforeninger, fodboldklubber eller lignende
- 3** I evalueringen var der en del forældre og børn, der havde gode ideer – husk at inddrage dem i arbejdsgruppen efterfølgende.

INDSATS 10: OPGANGSMØDER

Hvad går indsatsen ud på?

Mange kender udfordringer med unge, der skaber utryghed i forskellige boligafdelinger. I kældre, opgange, eller på brandtrapper hænger unge ud om aftenen, hvor de larmer og ryger hash. Der kan også være begået indbrud i beboernes kælderrum. Beboerne – i en konkret opgang – føler sig utrygge.

For at aktivere områdets ressourcer i løsningen af problemet, afholdtes et opgangsmøde med beboere fra den pågældende opgang og relevante samarbejdspartnere. Således var det muligt for beboerne at være med i løsningen af udfordringerne. Ligeledes var der dét formål, at beboerne kunne stille spørgsmål og kunne få belyst allerede igangværende indsatser.

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Beboerne får mulighed for at fortælle deres oplevelse med udfordringer, samt stille spørgsmål og blive en del af løsningen på udfordringerne. Lige så vigtigt er det, at beboerne også får mulighed for at drøfte udfordringerne med de andre beboere, blandt andet i forhold til hvordan man kan hjælpe hinanden.

I et af de konkrete eksempler havde opgangsmøderne ikke så mange deltagere, grundet corona, hvilket fungerede godt, idet det i højere grad gav mulighed for, at flere kunne komme til orde. Opgangsmøder kan være tidskrævende, men vores erfaring har vist, at tiden er godt givet ud.

Hvordan iværksættes indsatsen?

Når man inviterer, kan man med fordel have afdelingsbestyrelsen som medafsender på en indbydelse sammen med for eksempel boligsociale medarbejdere, kommunale medarbejdere og lokalpoliti. Man kan også have en eller flere beboere til at banke på døren for at invitere deres naboer.

Det er vigtigt, at man reagerer hurtigt, når den utrygge situation opstår, så beboerne oplever at blive taget seriøst, og der er mulighed for handling, når problemet er til stede.

Ved opgangsmøderne startede alle i opgangen med at præsentere sig for hinanden, da en del beboere kun havde hilst på hinanden når de mødtes på opgangen. Efterfølgende fortalte de beboere, der har boet der længst, hvad de holder af ved området, og dernæst fortalte de nyeste tilflyttere om, hvad de havde hørt positivt om området. På baggrund af dette, var det lettere at tale sig ind på de ressourcer der er i området, hvilke gjorde at mødet hurtigere blev positivt og løsningsorienteret.

Det er en god ide at få lavet nogle konkrete aftaler at gå derfra med, både mellem professionelle og beboere, og beboerne imellem.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN ...

- 1** Da der startes med en præsentationsrunde, og de der har boet der længst fortæller om de positive ting, er der allerede grundlag for gode historier.
- 2** Godt at lokalpolitiet er med til opgangsmøderne, da nogle beboere er bange for at forstyrre politiet, hvis de ringer med observationer og bekymringer.
- 3** Vigtigt at drøfte om der er nogen, der har en dialog med de unge, der holder til i kældrene, og hvad der er lykket, når man taler med de unge.

INDSATS 11: FEEDBACK

Hvad går indsatsen ud på?

Indsatsen går ud på, at der følges op på borgere, der henvender sig for eksempel omkring utryghed eller mistanke om kriminalitet. At der gives en feedback til den enkelte borger frem for at der bare foregår en envejskommunikation fra borgeren til myndighederne. Det kan både gælde henvendelser til politi, kommune eller boligorganisationer.

Anerkendelse af borgernes oplevelser er vigtige for både at sikre, at borgeren føler sig hørt af myndighederne og dermed får en positiv oplevelse, som de kan videregive. Samtidig giver anerkendelsen også en øget følelse af tryghed. Hvis oplevelsen negligeres, så vil borgerne have et behov for overbevise myndighederne om, at det er rigtigt, hvad personen fortæller, hvilket kan betyde at gamle episoder får nyt liv og at personen faktisk bliver mere utryg ved at fokusere mere på oplevelserne. Hvis man starter med at anerkende den oplevelse borgeren har haft, så giver det derfor mulighed for en bedre samtale frem for en forhandling om, hvad der er rigtigt og forkert

Hvorfor skal vi arbejde med indsatsen?

Formålet med indsatsen er at øge borgernes tryghed ved at fortælle, at der bliver handlet på den pågældende oplevelse, også selvom det ikke nødvendigvis er synligt. Det skaber tryghed at vide, at man bliver taget seriøst og at ”nogen gør noget”. Det er ikke det konkrete behov for at vide, hvad der præcist bliver gjort, men at der bliver handlet – og oftest i samarbejde mellem lokale aktører for eksempel boligforeninger, kommune og politi. Samtidig betyder det også, at borgerne fortsætter

med at videregive information om kriminalitet, fordi de oplever, at deres henvendelser er vigtige for myndighedernes arbejde.

De negative fortællinger – særligt om henvendelser til politiet – vandrer hurtigt i et lokalt miljø. De dårlige historier kan forebygges ved konsekvent og kontinuerlig information, der giver forklaring/begrundelse af myndighedernes ageren.

L BORGERNES TRYGHED ØGES VED AT FORTÆLLE, AT DER BLIVER HANDLET PÅ DEN PÅGÆLDENDE OPLEVELSE.

Hvordan iværksætter vi indsatsen?

Først og fremmest er det vigtigt at have en fælles dialog på tværs af de fagprofessionelle, der arbejder med det, eksempelvis lokalpoliti, tryghedsmedarbejdere, SSP, boligsociale medarbejdere med videre, så man er enige om hvordan man følger op og giver feedback til borgerne. Borgerne kan mærke, at der er fælles fodslag på tværs. I den dialog kan man aftale, hvordan man vil arbejde med det lokalt for der er ikke 'one-size-fits-all', men følgende elementer kan være en del af indsatsen:

- Systematikken i feedback er vigtig, så man sikrer, at der ikke er noget, som falder på gulvet eller mellem to stole. Man kan for eksempel lave en log-bog, hvor henvendelser registreres og der noteres, hvem der følger op og ikke mindst hvornår. Feedbacken kan både gives af politi, kommune og boligsociale medarbejdere.
- Gennem blandt andet interviews med borgere, så er den direkte én-til-én dialog med borgerne mest effektiv i opfølgningen. Det kan betyde, at borgeren sidder tilbage med en følelse af at være blevet hørt og dermed er mere tilbøjelige til at henvende sig igen. Borgerne har i interviews ytret, at de udmærket godt ved, at de ikke kan blive bekendt med hvorledes der er handlet på de oplysninger de er kommet med, men ønsket om at få en feedback i henhold til om det giver mening at anmelde og budbringe viden er vigtig. Ønsket har også været, så fremt det er muligt, at få en personlig kontakt og feedback igennem for eksempel telefonopkald – bare det at der sker en opfølgning. De borgere der har oplevet at få feedback fra enten kommune eller politi har oplevet, at det har været meningsfuldt, og har siden hen vist sig som positive 'ambasadører' for at fortælle om samarbejdet mellem for eksempel politi, kommune og boligforeninger.

**DEN DIREKTE EN-TIL-EN DIALOG
MED BORGERNE ER MEST
EFFEKTIV I OPFØLGNINGEN.**

- Selvom én-til-én kommunikation til enten borgere er at foretrække, så er al kommunikation vigtig i arbejdet med feedback. Det kan være lokale beboerblade, Facebooksider og gennem lokale aktører. Jo større viden om, hvordan man arbejder med for eksempel tryghed, henvendelser og anmeldelser eller ved konkrete hændelser, jo bedre.
- Negative historier spredes hurtigt og utryghed kan smitte blandt naboer. Det kan både ske når man mødes i vaskeriet eller i Netto, men også på sociale medier – for eksempel i lokale Facebookgrupper. Her kan man med fordel tage dialogen med beboere om, hvad der kan ske, når konflikter opstår eller en fjer bliver til fem høns på de sociale medier. Man kan for eksempel lave en temaaften om, hvordan man styrker naboskabet på Facebook. Her kan man arbejde med, hvordan man konfliktnedtrapper på sociale medier og sikrer den gode dialog, så utrygheden ikke spreder sig. Samtidig kan man klæde for eksempel administratorer på Facebookgrupper på med ekstra viden om, hvem man skal kontakte, hvis der sker noget, eller om de forskellige myndigheders arbejde.

TRE GODE RÅD TIL DIG, DER VIL ARBEJDE MED INDSATSEN...

- 1** Fortæl borgeren så præcist så muligt, hvornår du vender tilbage med en opfølgning – og gør det. Undgå betegnelser som *hurtigst muligt* eller *snart*, som er åbne for fortolkning. Det føles altid længere, når man venter i den anden ende.
- 2** Hvis der ikke sker en opfølgning, kan det også betyde, at borgere ikke ser sammenhængen mellem deres henvendelser og myndighedernes arbejde. De kan for eksempel tro, at narkosalg eller utryghedsskabende adfærd bare er forsvundet, selvom det for eksempel er et resultat af en konkret henvendelse og derefter en konkret indsats fra myndighederne.
- 3** Brug lokale aktører som ambassadører i arbejdet med feedback. Hvis for eksempel viceværter, beboerdemokrater eller lokale medarbejdere har en viden om hvordan myndighederne arbejder eller hvad der rører sig, så kan de også give information videre i området – eller sikre, at der ikke fortælles usande historier.

